

PRZEMYSŁAW BABIARZ

Ostatni czas jest dla niego
bardzo trudny...

DARIUSZ KOWALSKI

Jedno wydarzenie, które
zmieniło wszystko!

DOBRY TYDZIEŃ

DOBRY TYDZIEŃ ♦ TRADYCJA

Nr 42

Cena 3,99 zł

12 października 2026 r. (w tym 8% VAT)

Nr Indeksu 403180

Umówili się
na wspólną
wyprawę...

**WANDA
RUTKIEWICZ
I JAN PAWEŁ II**

AGATA BUZEK

Co do dziś niesie
ją przez życie?

Nigdy nie uległ
perfidnym
szantażom

**MIECZYŚŁAW
SZCZESNIAK**

**Teresa
Lipowska**

*Aniołowie
są wśród nas*

**Piękna nasza
Polska cała**

**4 strony
krzyżówek**

ZDROWIE

- JAKA DIETA JEST
NAJLEPSZYM LEKIEM
NA STRES?
- Wybierz ocet owocowy
idealny dla ciebie
- Świetny sposób
na przetłuszczające
się włosy

*Pora na
szarlotkę*

*Urok i czar
Świętokrzyskiego*

42

ISSN 2393-7210

9 772391 721604

Numer
w sprzedaży do:
18.10.2026

Z ukochaną żoną Marzeną łączyło go głębokie uczucie i przyjaźń.

Przemysław Babiaryz Przeżywa kolejną stratę

Los napisał jeszcze jeden smutny rozdział w jego życiu, z którego odszedł ktoś tak bardzo mu bliski i ważny...

Dobrze wie, czym jest dojmująca pustka po śmierci najbliższej osoby. Niespełna rok temu Przemysław Babiaryz (62) pożegnał ukochaną żonę, Marzenę (†54), która zmarła po ciężkiej chorobie. Wyznał, że musiał uczyć się życia od nowa: w ciszy, która zostaje po kimś najbliższym, i w codzienności, która nagle traci dawny rytm. Gdy wydawało się, że serce prezentera powoli uczy się funkcjonować w nowej rzeczywistości, przyszedł kolejny cios.

Serce wszystko pamięta

Prezydent Przemysła, Wojciech Bakun, rodzinny miasto dziennikarza, poinformował w mediach społecznościowych: „Z głębokim smutkiem i żalem przyjąłem wiadomość o śmierci śp. Anny Babiaryz, ukochanej mamy pana Przemysława Babiaryza”. Pani Anna zmarła 5 października. Miała 92 lata. To kolejna bolesna strata dla

prezentera, która nie zostawia miejsca na proste zdania. Ale może łatwiej będzie mu ją unieść niż wtedy, gdy odeszła żona. Nie dlatego, że mniej kochał tę, która dała mu życie, tylko, jak mówił, zrozumiał już jedną, trudną prawdę: żaloba nie ma harmonogramu, a człowiek uczy się żyć z tym, co go spotyka.

Przemysław Babiaryz przyznał też, że w tych wszystkich trudnych doświadczeniach jest coś, co daje mu pocieszenie – wiara. Dzięki niej nie czuje się jak ktoś pokonany, tylko jak człowiek wystawiony na próbę. Modlitwa może i nie przynosi łatwych odpowiedzi, ale prowadzi krok po kroku. Nie odbiera bólu, ale pozwala go unieść. Dzięki niej można nie tylko przetrwać, ale też ocalić w sobie wdzięczność: za miłość, która była, i za ludzi, którzy, choć nie ma ich już obok, zostają w pamięci na zawsze, których nigdy nie da się wymazać z serca.

Jedna żaloba jeszcze nie wybrzmiała, a przyszła następna – prezenter nie kryje, że to dla niego bolesna próba.

Zapewnia, że wiara jest dla niego światłem i drogowskazem w życiu.

W telewizji relacjonuje najważniejsze wydarzenia sportowe.

Wzięli ślub
w obrządku
katolickim,
ale ceremonię
uświetniło
błogosławieństwo
kapłana
prawosławnego.

Katarzyna i Paweł Golcowie

Ćwierć wieku razem!

Jak małżonkowie
sami zgodnie
przyznają, różnic
jest u nich więcej
niż podobieństw, ale
to żaden problem!

Przez lata rzadko opowiadali na temat swojego życia prywatnego, konsekwentnie trzymali się z dala od mediów. Dlatego ich wspólny niedawny udział w podcaście „W parach” wywołał spore zainteresowanie. Po raz pierwszy Paweł (51) i Katarzyna (50) Golcowie opowiedzieli o swoim małżeństwie i kulisach relacji, która od początku była spotkaniem dwóch różnych światów. Jak sami przyznają, różnic jest u nich więcej niż podobieństw.

Największe zaskoczenie dotyczy wyznania. Choć para wzięła ślub w obrządku katolickim w 2001 roku, Katarzyna nie zdecydowała się na zmianę wiary z prawosławia. To jednak tylko jeden z elementów, które pokazują, jak odmienne mają doświadczenia i korzenie. – Pochodzimy z zupełnie różnych światów. Ja z Podlasia, Paweł góral. Wycho-
wywaliśmy się w innych częściach Pol-

ski, inne tradycje, troszkę inna kultura – wylicza Katarzyna Golec.

Każdy z nas ma swoje poglądy

W rozmowie pojawił się też ważny szczegół z samego ślubu. Ceremonię uświetniło błogosławieństwo udzielone przez kuzyna Katarzyny, który jest kapłanem prawosławnym. Dla małżonków był to symboliczny znak, że w ich związku od początku jest miejsce na różnorodność i szacunek dla dwóch tradycji.

Dziś, po wspólnie spędzonych 25 latach, mają dwie córki: 23-letnią Maję i 13-letnią Annę. Choć nie udają, że zawsze patrzą na świat tak samo, podkreślają, że w małżeństwie można się pięknie różnić. – Jesteśmy małżeństwem, ale też odrębnymi ludźmi. Każdy z nas ma swoje poglądy i nie musimy się we wszystkim zgadzać – podkreśla żona Pawła Golca.

Ależ to piękna rodzina!
W 2013 roku 23-letnia
Maja i 13-letnia Anna
wyglądały jeszcze tak.

Małgorzata Socha Badanie nie boli

Dbajmy o siebie nawzajem – apeluje aktorka, która w ramach akcji Różowy Październik – poświęconej profilaktyce i świadomości raka piersi – zapisała siebie i koleżankę na badania przesiewowe. Prywatną rozmowę z lekarką ginekolożką Małgorzata Socha (46) udostępniła na Instagramie. – Troska o siebie nie jest egoizmem. To jeden z najważniejszych sposobów, żeby być blisko siebie i tych, których kochamy – mówi.

SŁOWA NA DOBRY TYDZIEŃ

„Szczęście jest motylem. Jeśli próbujesz je złapać – odleci. Usiądź w spokoju, a ono spocznie na twoim ramieniu.”

Anthony de Mello

Daniel Martyniuk

Poprosił żonę o wybaczenie

Otwarcie przyznał, że nie było mu łatwo dorastać w cieniu sławnego ojca. Przyplacił to nałogami.

W PUŁAPCE

W programie „Mówię Wam” wyznał, że nie chce już by kojarzono go tylko z afer. – Ciężko mi się wyrwać z tej pułapki. Sam sobie sieć taką rozłożyłem, wpadłem w nią i nie mogę się od niej oderwać... Wystarczyłoby nie robić głupot – przyznał ze skruchą.

Ślub Daniela i Faustyny w 2023 roku odbył się z dala od Polski na wyspie Bali i miała kameralny charakter.

Po latach wybryków w końcu zdobył się na publiczne przeprosiny tych, których zranił. Czy to początek realnej zmiany i ratowania rodziny?

Są takie momenty, kiedy człowiek przestaje udawać twardziela i po prostu mówi wprost: zawałem. I syn króla disco polo Zenona Martyniuka (57) zdobył się na taki gest. W programie „Mówię Wam” – bez szukania wymówek i przerzucania winy Daniel Martyniuk (37) posypał głowę popiołem. Miał zatargi z prawem, jeździł autem mimo sądowych zakazów, wywołał awanturę na pokładzie samolotu, wulgarnie wyzywał swoich najbliższych, a w sylwestra w ząkopiańskim hotelu zakłócał ciszę nocną... Dziś dotarło do niego, ile nerwów i wstydu

kosztowały te wybryki jego najbliższych.

Skrucha i obietnica poprawy

– Przepraszam całą Polskę, mamę i tatę najbardziej, byle partnerki, żonę Faustynę i syna Floriana, żeby nie musiał się za mnie wstydzić. I cały Białystok – wyznał ostatnio w programie Mateusza Hładkiego. Został zaproszony przy okazji premiery programu „Nasi w mundurach”, w którym bardzo chciał pokazać się od tej lepszej strony.

Otwarcie przyznał, że dorastanie w cieniu sławnego ojca nigdy nie było łatwe. Że jest przykładem tzw. nepo baby (dziecka znanej osoby) i że długo czuł się w rodzinie czarną owcą. – Przez alkohol wpadłem w kłopoty, zraniłem setki osób, ale najbardziej rodziców i żonę. Zastanawiam się, dlaczego ona jeszcze ze mną jest – mówił w programie Daniel. W ostatnich latach wiele razy można było odnieść wrażenie, że przegrywa z uzależnieniem i własnymi demonami, a żona Faustyna, którą poślubił w 2023 roku, próbuje utrzymać ich świat w całości.

Ona, mimo że wewnątrz cierpiała, stała za

Florianek w czerwcu skończył roczek. Dla niego najbardziej chciałby wyrwać w trzeźwości i swoich postanowieniach.

ne
ie

Dziś już wie, że Faustyna, którą poślubił, jest jego aniołem. Stoi za nim murem.

nim murem.

– Nie zależy mi na tym, żeby napędzać dalej aferę, jaki Daniel jest zły, nie-dobry i tak dalej. Jego zachowania są nie do zaakceptowania, nie do wytłumaczenia, natomiast znam tego drugiego Daniela, który też dla rodziny poszedł na terapię. W Danielu się zakochałam, wzięłam z nim ślub i urodziłam mu dziecko, więc ciężko powiedzieć, że go w tym momencie nienawidzę – mówiła w jednym z wywiadów. A teraz on, trzeźwym okiem ocenił jej heroiczną walkę.

Jest podobna do św. Faustyny

– To jest faktycznie anioł. Tak, nawet ma takie imię – Faustyna. Święta Faustyna. Jest troszeczkę do niej chyba podobna. Nie wiem, czy to imię tak na nią zadziało, ale ona wytrzymuje – podsumował Daniel Martyniuk. I dodał, że chodzi na psychoterapię i zastanawia się co i jak może naprawić.

– Bardzo żałuję, że obraziłem rodzinę. Pod wpływem alkoholu praktycznie mało co pamiętam. Żle postąpiłem, za co jest mi bardzo wstyd. Przepraszam. Mój stosunek do rodziców jest zawsze bardzo dobry. Oni mnie kochają i ja kocham ich. Widzą we mnie potencjał i bardzo ich boli, jak się zachowywałem. Obiecuję

wszystkim, że nigdy więcej nie przyniosę wstydu ani swoim rodzicom, ani synowi, ani żonie, ani nikomu – zapewnił publicznie.

„Przez alkohol wpadłem w kłopoty, zraniłem setki osób, ale najbardziej kogo zraniłem, to rodziców i żonę”

To jego drugie małżeństwo. Z pierwszego ma córkę Laurę (8), a ze związku z Faustyną 1,5 rocznego Florianka. Nie chce zepsuć czegoś, na czym mu naprawdę zależy – nawet jeśli dotarł do tego okrutną drogą. Coraz częściej zastanawia się, co powie synowi o tym co nawyprowadził.

– Florian, jakiego ty masz ojca? Jak to naprawić? – zdobył się na refleksję w mundurowym show. Poprosił bliskich o wybaczenie i ma nadzieję, że tym razem nie zawiedzie.

Daniel przeprosił też rodziców: Danutę i Zenka Martyniuków. Nie chciałby więcej przynosić im wstydu.

WYDARZENIA TYGODNIA

Mateusz Damięcki

Marzenia do spełnienia

Aktor wciąż jest na fali, a po premierze kinowej „Lalki” mówi się o nim jeszcze głośniej. On jednak zdradził, że prawdziwe centrum jego świata jest – w domu. Razem z żoną, Pauliną Andrzejewską (46), wychowują synów: Franciszka (8) i Ignacego (6). W książce „Twoja (Anty)Bucket Lista. 111 sposobów na powrót do siebie” Jolanty Kwaśniewskiej i Jakuba B. Bączka, 45-latek podkreślił, że jego priorytetem jest spełnianie marzeń swoich dzieci. Tak długo, jak tylko będzie mógł oraz dotąd aż sami będą je mogli już realizować. A jakie to pragnienia? – Są bardzo proste: „Tata, zrób mi tosta”, „Tata, zagraj ze mną w tę grę”, „Tata, pojedźmy na mecz” – wyznał.

Aneta Zając

Miłość na własnych zasadach

Przyznała, że nie lubi określenia „samotna”, woli „samodzielna”. – Funkcjonuję tak od bardzo dawna i jest to dla mnie naturalne – zapewniła Aneta Zając (44). Przez lata poświęcała czas swoim synom, 15-letnim bliźniakom, Michałowi i Robertowi. Dziś, gdy chłopcy zaczęli się usamodzielniać, aktorka ma więcej czasu dla siebie. Chętniej poznaje ludzi, podróżuje, ćwiczy i próbuje nowych rzeczy – nawet przygotowuje się do przebiegnięcia półmaratonu. I jest gotowa na miłość. Ale, zaraz dodaje, że nic na siłę. – Jak coś przyjdzie, to przyjdzie, a jak nie, to i tak jest super – stwierdziła niedawno w podcaście „P.S. I Love You by Ama”.

Meghan Markle

Jej kalendarz adwentowy

Żona księcia Harry’ego (42) poczuła magię świąt już w październiku. I, być może, postanowiła uprzedzić innych oraz... Advent. Księżna Sussexu wypuściła na rynek kalendarz adwentowy – luksusowy – za... 148 dolarów, czyli ok. 580 zł. W eleganckim pudełku są 24 czekoladki, a każda z nich ma wymalowany jadalnym złotem numer odwzorowany „z osobistej kaligrafii Meghan”. Na opakowaniu znalazła się natomiast ilustracja przedstawiająca książkę posiadłość w kalifornijskim Montecito, skąd dopiero co przeprowadziła się do Wielkiej Brytanii. Czyżby 45-latką już zatekniła? Tak czy inaczej, można go nabyć jedynie w Stanach Zjednoczonych.

Pozostał wierny Panu Bogu

Nawet wtedy, kiedy nie miał pieniędzy na życie, artysta nie wyrzekł się tego, co zawsze było i nadal jest dla niego najważniejsze.

Przez trzy lata nie miałem za co żyć – tym przejmującym wyznaniem artysta podzielił się w podcaście prowadzonym przez Kayah. Mieczysław Szczepniak (62) tak wysoką cenę musiał zapłacić za wierność sobie oraz za to, że chrześcijaństwo i wynikające z niego wartości stawiał zawsze na pierwszym miejscu.

Nie miał pracy

Artysta brał udział w wydarzeniach związanych z wiarą. Nawiązał także ścisłą współpracę z chórami gospel i zespołem New Life'm, który śpiewa o Bogu. Przez to w środowisku show biznesu, które jest raczej niechętnie osobom wierzącym, zaczął być uważany za artystę związanego z Kościołem, co często oznacza wilczy bilet.

Przestał dostawać jakiegokolwiek propozycje zawodowe. – W ogóle nie miałem pracy, bo mnie nikt nie chciał zaprosić,

bo jestem „kościółkowy” – wyznał. To zasztaftowało go, że został odstawiony na boczny tor. Nawet ówczesna menedżerka artysty radziła mu, by odciął się od swoich chrześcijańskich korzeni. Nie chciał o tym słyszeć.

Wiara jest jak oddech

Był tym zdziwiony i czuł się rozgoryczony. – Zwątpilem. Chciałem wycofać się z zawodu. Uznałem, że będę zarabiał na życie w inny sposób, bo bycie muzykiem kosztuje mnie za dużo frustracji, których nie chcę w moim życiu – mówił zasmucony. Spokój i wyciszenie przynosiły mu wtedy prace ogrodowe w jego gospodarstwie nieopodal Kalisza. Choć spełniał się w pracy na łonie natury, miłość do muzyki okazała się silniejsza. Chciał nadal wykonywać swój zawód, ale na własnych warunkach.

Ale o tym, by wyrzec się tego, co dla niego najważniejsze,

Piosenkarz nie kryje, że wiara jest jego życiowym drogowskazem.

nie myślał ani przez chwilę.

– Wiara jest dla mnie jak oddech – mówi Mietek Szczepniak. Wyniósł ją z domu rodzinnego i traktuje jak największy skarb. – Nigdy nie miałem z Panem Bogiem problemów od czasów, gdy babcia nauczyła mnie pierwszego pacierza i mi o nim opowiadała – zapewnia. Artysta ma

świadomość, że to, co osiągnął i kim jest, zawdzięcza właśnie Stwórcy. – Bóg sprawia, że jestem lepszym artystą, dzięki Niemu czuje się też szczęśliwym człowiekiem – mówi.

Iść własną drogą

Ku radości słuchaczy, Mieczysław Szczepniak znów intensywnie koncertuje. Udało

Chciałabym, aby dobro poszło w świat – mówi Teresa Lipowska.

Teresa Lipowska Anielski gest

Kocham anioły, mam ich ponad dwieście, ale jeszcze bardziej kocham anielskie gesty – podkreśla aktorka. Teresa Lipowska (89) pragnie, by świat był lepszy i apeluje: „Chciałabym prosić Państwa, aby zrobili dla kogoś coś dobrego”.

Na specjalnej stronie internetowej www.akcjamojanielskigest.pl uru-

chomiono Wielki Licznik Miliona Anielskich Gestów. Można je zgłaszać drogą e-mailową (mojanielskigest.pl) lub listownie (Asepta, ul. Szlak 25, 43-300 Bielsko-Biała z dopiskiem: Akcja Mój Anielski Gest) albo na infolinię +48 616 350 813. – Na historie, które mnie najbardziej poruszają, odpowiem Państwu – obiecuje gwiazda.

Podczas koncertu pasyjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej.

W podcaście „Kayah zaprasza” opowiedział o trudnościach, które pokonał.

BYŁEM WYCHOWANY PRZEZ DZIADKÓW

mu się zachować siebie i pozostać muzykiem, co jest jego największą pasją życiową.

W tym roku wydał nową płytę „Brothers”, którą nagrywał w Stanach Zjednoczonych, a do współpracy zaprosił legendarnych amerykańskich

twórców. To wyjątkowy krążek dla Szczęśniaka, który w zeszłym roku świętował 40-lecie pracy artystycznej.

– Zawsze byłem indywidualistą. Dla mnie najważniejsza była wolność i wierność sobie. Wolę iść własną, czasem trudniejszą drogą, niż nagrywać coś wbrew sobie tylko po to, żeby być na fali – podkreśla. Ma świadomość, że wybór, którego dokonał, sprawia, że będzie mniej popularny i będzie mniej zarabiał. – Ale zrobię to, z czego będę najbardziej zadowolony – podsumowuje.

Słucha głosu serca i dlatego na jednej ze swoich wcześniejszych płyt skomponował muzykę do wierszy ks. Jana Twardowskiego. Piosenkarz traktuje je jak drogowskazy. – Gdyby codziennie człowiek czytał jeden mądry wiersz, świat byłby lepszy – mówi piosenkarz.

Cezary Żak

Nie znosi cichych dni i stara się nie marnować już na to czasu. Związek scala rozmowa i ten sam gust.

Łączą nas wspólne wartości

Aktor odlicza dni do emerytury, kiedy mógłby całkowicie poświęcić czas rodzinie, wnukom i podróżom.

Rubinowe годы, czyli 40-lecie pożycia małżeńskiego świętował z ukochaną Katarzyną (62) w ubiegłym roku. Cezary Żak (65) często też z żoną pracuje, a mimo to, nie ma między nimi zawodowej rywalizacji. Ich związek przez lata tylko się umocnił. Oboje wynieśli z domów szacunek do rodziny i te wartości przekazywali swoim córkom. O tym, co ich zdaniem spaja relację, aktor opowiedział ostatnio w podcaście „Imponderabilia”.

Razem na dobre i złe

Kiedys wspominał, że była to miłość od pierwszego wejrzenia. – Kiedy Kasię zobaczyłem na obozie jeździeckim w szkole teatralnej, jak schodziła o czwartą rano do jeziora się wykapać, to wiedziałem, że coś z tego będzie – wspominał Cezary Żak. Ślub wzięli w 1985 roku, a na wesele zarobili sami, wyjeżdżając do Francji. Pomagali wujkowi Cezarego, księdzu, który nad kanałem La Manche prowadził dom wczasowy dla Polonii.

Gdy urodziły się córki: Aleksandra i Zuzanna, bywało ciężko. Z teatralnych pensji we Wrocławiu

nie zawsze starczało na życie, więc o świcie jeździli do przedszkoli ze spektaklami dla dzieci. Starszą córkę zniechęcali do aktorstwa, poszła na inne studia. Młodsza została lekarką i chce zostać diabetologiem.

Trzeba rozmawiać

Aktor nie ma wątpliwości co jest fundamentem jego relacji z żoną. – Ten sam gust, system wartości i rozmowa. Trzeba rozmawiać ze sobą za wszelką cenę, a jeśli ktoś jest dobrze nastawiony do drugiego człowieka i uczucie się tli, to z tej rozmowy zawsze są dobre efekty, można wtedy zrozumieć co jest ważniejsze w życiu od kłótni i obrażania się – podsumował. Nie znosi cichych dni i sam najczęściej wyciąga rękę do zgody.

Pobrali się w 1985 roku i od tamtej pory idą razem przez życie.

Akcja
Mój
Anielski
Gest

Każdy z nas może wziąć udział w Akcji Mój Anielski Gest, robiąc coś dla innych.

Spełnili wszystkie moje marzenia

Zawdzięcza
im to, co
ma w sercu
i w głowie.
Nauczyli
go przede
wszystkim,
jak być
dobrym
człowiekiem.

JAK OJCIEC Z SYNEM

Z synem możemy ze sobą pogadać o wszystkim, pójść pograć w kosza, na mecz na trybuny, na bilard, pojechać na wycieczkę całodniową rowerem, iść razem na kolację – wylicza.

Łukasz Płoszajski miał szczęśliwy, pełen miłości dom, który dał mu odwagę sięgać po marzenia.

Trudno mu mówić o zmarłym prawie sześć lat temu tacie, bo łączy więźną mu w gardle. Ojciec był bardzo ważną osobą w jego życiu. – Nauczył mnie jeździć na rowerze i na nartach, łowić ryby i zbierać grzyby – wspomina Łukasz Płoszajski (48). – Przede wszystkim pokazał mi, co jest naprawdę ważne. Dzięki niemu miałem wspaniałe dzieciństwo, a dziś mam cudowne życie.

Jak warto żyć

Pan Wojciech zmarł na początku grudnia 2020 roku podczas pandemii, kilka tygodni przed tym, jak do Polski trafiła szczepionka przeciw COVID-19. – Tata prawie trzy miesiące walczył o życie. A był okazem zdrowia. Był facetem, który w wieku 82 lat wskakiwał

do basenu – twierdzi aktor. – Odszedł, ale nie ma tak, że go nie ma. On ciągle jest w moim sercu.

Łukasz był bardzo związany z tatą. Kiedy był mały, spędzał dużo czasu na stadionie Łódzkiego Klubu Sportowego, którego kierownikiem był jego ojciec. – Razem sobie kopaliśmy piłkę lub rzucaliśmy do kosza – mówi. – Wiecznie się o coś kłóciliśmy, ale jeden za drugim poszedłby w ogień. Tata spełnił wszystkie moje marzenia.

Aktor nie zapomni chwili, gdy znalazł pod choinką komputer Atari. – Miałem sześć lat i to był najlepszy prezent, jaki dostałem w życiu – opowiada. – Tata kupił mi ten komputer za ponad sto dolarów. Potem graliśmy razem w różne gierki. Świetnie się bawiliśmy.

Mama, zanim Łukasz nauczył się czytać, co wieczór czytała mu przed snem. – Obudziła we mnie miłość do książek – wspomina odtwórca roli Artura Kulczyckiego w „Pierwszej miłości”. – Codziennie kładła mi do tego pustego łóżka, co jest ważne i jak warto żyć.

Wspomnienia

Pani Urszula radiła synowi, by został dentystą, a gdy powiedział jej przed maturą, że chce studiować aktorstwo, żartowała, że może kiedyś chociaż zagra

„Tata pokazał mi, co jest naprawdę ważne”

Żona Emilia i syn Mikołaj Dominik są dla niego najważniejsi.

Wiele zawdzięcza rodzicom, którzy zawsze mu kibicowali.

Już jako dziecko miał wiele planów – aktorstwo już wtedy było jednym z nich.

stomatologa. – Artystów w rodzinie nie było, jestem pierwszy – mówi Łukasz.

Kiedy po ukończeniu łódzkiej Filmówki los rzucił go do Radomia, starał się jak najczęściej odwiedzać rodziców. W rodzinnym domu w Sokolnikach czekanio na niego z otwartymi ramionami. – Wiem, że do drzwi moich rodziców mogę zapukać zawsze – twierdził. – Nie należę do osób, które w kryzysowych momentach szukają pomocy u bliskich, ale wiem, że mogę na taką pomoc liczyć.

W dniu swojej premiery teatralnej Łukasz Płoszajski myślał tylko o jednym – jak rodzice, zwłaszcza tata, oceniają jego występ, bo w sztuce „Podróż do wnętrza pokoju” grał kilka śmiałych scen. – Używałem niecenzuralnych słów, a tata był osobą bardzo konserwatywną – mówi. Niepotrzebnie się martwił. Pan Wojciech był

chyba jego największym fanem.

Jedno z najmilszych wspomnień z dzieciństwa związane jest z mamą. – Kupowała mi ludziki z „Gwiezdných wojen”, a potem szukała ich razem ze mną w piachu – opowiada. – Mama pomagała mi też wnosić narty pod górę i robiła najlepsze parówki zapiekane z serem.

Wdzięczny za wszystko

Łukasz od kilkunastu lat sam jest ojcem. Stara się wychowywać Mikołaja tak, jak jego wychowywali rodzice. Chce, on też mógł kiedyś powiedzieć, że miał szczęśliwe dzieciństwo.

Aktor co dzień myśli o niezującym tacie. „Dziękuję Ci za to, że byłeś zawsze słowny, uczciwy i szczerzy. Zbyt rzadko mówiliśmy sobie Kocham Cię, ale wiemy obydwaj, że tak właśnie było” – napisał po śmierci pana Wojciecha. Mamie z kolei wyznał z okazji Dnia Matki, że jest jej wdzięczny za wszystko, co dla niego zrobiła i czego go nauczyła. „Dzięki Tobie jestem bogatym człowiekiem” – stwierdził aktor.

Nowy Kurier tv

WIĘKSZE LITERY

ŁATWE CZYTANIE!

TWÓJ CZYTELNY PROGRAM NA CO DZIEŃ! CO TYDZIEŃ! SPRAWDŹ!

JUŻ W SPRZEDAŻY!

Chcę zmieniać świat

Ceni skromność, kocha ciszę i stara się żyć w zgodzie ze sobą. Zamiast oglądać się za siebie, z ciekawością patrzy w przyszłość.

Gdy miała osiem lat, zachorowała na chłoniaka Hodgkina. Dziś Agata Buzek mówi, że w walce z chorobą ogromną siłę dawali jej rodzice. We wrześniu aktorka obchodziła 50. urodziny i wierzy, że najlepsze wciąż przed nią. W wywiadzie opowiada nam o rodzinie, miłości, pomaganiu innym i czerpaniu radości z życia.

Nie musi Pani już niczego udowadniać, a przed Panią wiele pięknych rzeczy. Tak Pani to czuje?

Dokładnie. Czuję się spełniona na wielu polach. Dużo już za mną, a mam nadzieję, że sporo przede mną. Życie jest cudem, każdego dnia go doświadczam. Chciałabym nadal być blisko z rodziną i przyjaciółmi, grać w dobrych filmach, rozwijać się jako człowiek. Roztaczać dobro i piękno wokół siebie. Jako ak-

torka i człowiek mam ku temu sporo możliwości.

Podobna jest Pani bardziej do taty czy do mamy?

Do obojga. Pół na pół. Rodzice są dla mnie wielkimi autorytetami, ale też przyjaciółmi. Zawsze mogę liczyć na ich mądrą radę i wsparcie. Kiedy zachorowałam na nowotwór, byli przy mnie dzień i noc. Tata czytał mi bajki, rozśmieszał mnie, przekracając imiona bohaterów, a nawet dla żartu pchał wózek inwalidzki, na którym musiałam wtedy jeździć. Powiem szczerze: z tatą nigdy się nie nudzę. Jeździliśmy razem na skuterze, woził mnie na sankach, zabierał na wycieczki. I ani przez chwilę nie wątpił, że wyzdrowieję. Wspaniałym człowiekiem był też mój dziadek ze strony taty, który studiował na Politechnice Gdańskiej. Bardzo bliska jest mi również ciocia Helena, siostra mojej mamy.

Rodzice chcieli, żeby została Pani aktorką?

Przed wszystkim chcieli, żebym była szczęśliwa i robiła to, co kocham. A ja nie miałam innego pomysłu na siebie.

Podobno została Pani aktorką, bo lubiła nosić długie suknie?

To był jeden z ważnych powodów (śmiech). Z aktorstwem wiązało się jeszcze inne moje marzenie, żeby mieć długie włosy. Od dziecka lubiłam występować i wyrażać na scenie moje emocje. Już w wieku pięciu lat wiedziałam, że chcę być

W młodości modelka, dziś aktorka, a w wolnych chwilach zielarka. Mieszka w Warszawie i na Podlasiu, gdzie znajduje ukochany spokój.

W 1998 roku razem z Jerzym Buzkiem, ówczesnym premierem, została przyjęta na prywatnej audyencji przez Jana Pawła II.

ŹRÓDŁO SIŁY

Mama jest katoliczką, a tata – luteraninem. Ona została ochrzczona w Kościele katolickim. „Nie trzeba stawać po żadnej ze stron. To gra do tej samej bramki, tylko różne taktyki” – mówi i podkreśla, że rodzice są jej siłą.

na lepsze

aktorką. Organizowałam przebieranki i bawiłam się w teatr. A potem bywało tak, że jednego dnia musiałam trzy razy zmieniać miejsca zamieszkania i wcielać się w różne postaci. Grałam kilka filmów jednocześnie. Musiałam być elastyczna i dyspozycyjna.

Za to płaci się ogromną cenę?

To prawda. Każda rola pozostaje w nas na zawsze. Ale ja nigdy nie żałowałam tego, że wybrałam taki zawód. Aktorstwo to moja miłość. Umiejętnością i przyznać się do błędu.

Ceni Pani skromność?

Oczywiście. Dla mnie skromność jest zaletą i myślę, że ułatwia życie. Wiąże się też z uważnością na innych i umiejętnością ich doceniania.

Co Pani robi obecnie?

Moje życie zawodowe było bardzo intensywne. Teraz dużo czytam, zajmuję się zielarstwem, zbieram zioła. Przeglądam nowe scenariusze. Wybieram to, co przynosi życie. Jadam bez pośpiechu. Delektuję się ciszą. Jestem wegetarianką.

Co jest najprzyjemniejsze w zawodzie aktora?

Różnorodność. Co chwilę robi się coś innego.

Pani słabe strony?

Może jestem za delikatna. I nie za bardzo wysportowana. To nie jest atut w zawodzie aktora.

Dużo Pani robi dla innych.

Staram się być aktywna. Działam na rzecz bliźnich. Bardzo lubię też pomagać zwierzętom. Sama mam suczkę Helenę, adoptowaną ze schroniska. W Albanii uratowałam dwa psy. Jeden z nich przez kilka miesięcy był pod kropłówką, a o dobrą

opiekę weterynaryjną było tam łatwo. Dziś jest psem ratowniczym wodnym. Walczyłam o te psy z ogromną determinacją.

A co robi Pani dla siebie?

Sporo czasu spędzam w samotności. Uciekam od stresu. Od blichtru. Jestem coraz bardziej schowana. W gospodarstwie na Podlasiu ładuję akumulatory. Na odludziu nie czuję się przez nikogo obserwowana i oceniana. Sąsiedzi patrzą tylko na to, czy umiem jeździć na rowerze albo czy znam się na rodzajach jabłek. Fajnie jest z nimi pogadać.

Co sprawia Pani obecnie największą radość?

Spacery z psami. Lubię ciszę, minimalizm i naturę. Robótki ręczne. Kolorowe i świecące. Najbardziej relaksuje mnie szydełkowanie i robienie na drutach.

Przez całą zimę robię czapki, szaliki i sprzedaję je na aukcjach dla czworonożnych przyjaciół. Lubię też malować szafki. Angażuję się w pomoc chorym dzieciom. Myślę, że niezależnie od trudności czy choroby, w głębi serca każdy człowiek ma te same pragnienia. Kocham kwiaty. Prowadzę dwa domy – w Warszawie i na Podlasiu. W każdym czuję się dobrze. Kiedy jestem w Warszawie naprawiam starą biżuterię. Łączę rzeczy, które się rozsypały i wytwarzam nowe.

Na wsi robię rzeczy z drewna, na przykład naprawiam fotel.

W życiu najistotniejsza jest miłość?

Oczywiście. Ale nie tylko miłość do mężczyzny – w tej materii wszystko z czasem się układa. Mam na myśli miłość do świata, ludzi, zwierząt. Bardzo chciałabym zmieniać świat na lepsze. Ważne, żeby mieć w sobie miłość i obdarzać nią innych, bo więcej szczęścia daje dawanie niż branie. Moi rodzice dosko-

Czuje się szczęściarą, bo w mamie Ludgardzie zawsze miała najlepszą przyjaciółkę.

Pięcioletnia Agata miała sen, by stać się aktorką i grać księżniczkę! – wyznała na Instagramie. To marzenie spełniła.

nale o tym wiedzą. Byłam z tatą w każdym ważnym momencie jego życia. Czasem wystarczy, że się przytulimy, i świat od razu staje się piękniejszy. A mama jest moją najlepszą przyjaciółką.

Jest Pani otwarta na uczucie?

Przed miłością nie można się wzbierać. Przychodzi nieoczekiwanie i trzeba ją przyjąć.

Czego życzy sobie Pani na najbliższe lata?

Pogodnych dni, zdrowia. Dobrych ról. Dużo miłości. Korzystając z okazji chciałabym powiedzieć głośno: Kocham Cię tato. Przy tobie czuję się bezpieczna. Od dziecka towarzyszyła mi absolutna miłość rodziców i akceptacja. Po wielu latach widzę, jak mało osób dostało ten skarb swoich bliskich. Jestem szczęściarą.

Rozmawiała: Iwona Rojek

Miłość od pierwszego spojrzenia

Nadal patrzą na siebie z czułością i ciekawością. Wspólne życie wciąż daje im radość, a planów na przyszłość zdecydowanie nie brakuje.

Byla już gwiazdą estrady i właśnie wróciła z wypoczynku w Kalifornii, gdy podczas tournée po Polsce zawitała do Biskupca. Elżbieta Jodłowska (79) miała wystąpić w kinie „Millenium”. Ponieważ nie było tam garderoby dla artystów, skierowano ją do kasy, gdzie mogła przygotować się do koncertu. Nagle zauważyła mężczyznę, który obserwował ją przez małe okienko. – Patrzył jak zaczarowany, bo byłam ubrana tylko w moją kalifornijską opaleniznę – wspomina aktorka. Był nim Tomasz Heller, pracujący wówczas w Olsztynie zootechnik. Po występie zaprosił artystkę na dancing.

Opiekun i menedżer

Tego wieczoru bawili się w restauracji „Cztery asy”. Przez całą noc tańczyli przy granych na okrągło „Kaczuszkach”. Dla Tomasza była to miłość od pierwszego spojrzenia. Rankiem ona musiała wracać do Warszawy, on do Olsztyna. Obiecali sobie, że znów się spotkają.

Początkowo ich uczucie rozwijało się dzięki listom i telefonom. – Typowy związek na odległość – żartuje Elżbieta.

W końcu Tomasz uznał, że skoro los skrzyżował ich drogi, nie powinni widywać się tylko od czasu do czasu. Zostawił pracę i przeprowadził się do Warszawy. Wkrótce wzięli ślub, a potem na świecie pojawił się

Córka Dominika mieszka w Teksasie. Jest szczęśliwą mamą bliźniaczek.

ich syn Bartek. Oboje mieli już dzieci z wcześniejszych związków – Elżbieta córkę Dominikę, a Tomasz syna Pawła.

Mąż coraz bardziej angażował się też w zawodowe życie ukochanej. Organizował jej trasy koncertowe. Gdy w Polsce nadeszły trudniejsze czasy, małżonkowie postanowili spróbować szczęścia za oceanem.

Wszystko od nowa

Osiadli w Los Angeles. Elżbieta nie zamierzała bezczynnie czekać na propozycje. Zgłosiła się do Polsko-Amery-

kańskiego Zespołu Teatralnego im. Heleny Modrzejewskiej i dostała rolę w „Kramie z piosenkami” u boku Barbary Krafftówny. Z pomocą męża stworzyła też polonijną rozgłośnię Radio Ela.

– Nasze radio nadawało w każdą niedzielę, ale za użyczenie miejsca w eterze musieliśmy płacić każdorazowo 350 dolarów – opowiada aktorka. Żeby utrzymać rozgłośnię, oboje podejmowali się różnych zajęć. W końcu uznali, że czas wrócić do Polski.

Elżbieta przyleciała do Warszawy na początku 1996 roku. Tomasz został jeszcze w Stanach, by pozamykać ich sprawy. Po kilku miesiącach dołączył do żony. – W Polsce nikt na mnie nie czekał. Musiałam zaczynać wszystko od nowa – przyznaje gwiazda „Kabaretku Olgi Lipińskiej”. Mogła jednak liczyć na męża.

Dbaj o jej szczęście

Gdy zbliżała się do sześćdziesiątki, zamiast myśleć o emeryturze, napisała sztukę „Klimakterium... i już”. Spektakl wyprodukował jej mąż. Elżbieta zaprosiła do niego przyjaciółki z „Babskiego Kabaretu”, a Tomasz po raz kolejny udowodnił, że świetnie odnajduje się w artystycznym świecie. Dziś prowadzi własną agencję artystyczną, jest menedżerem żony oraz producentem jej recitali i spektakli. – Dbam, żeby Eli niczego nie brakowało do szczęścia – mówi.

I to prawda, bo on wciąż patrzy na nią tak jak wtedy, gdy zobaczył ją przez okienko kasy kina w Biskupcu. Tamto spotkanie przerodziło się w miłość, która przetrwała przeprowadzki, emigrację i trudniejsze chwile w życiu. A oni nadal najlepiej czują się razem.

Spektakle, których jest współautorką, dają jej sporo okazji do zabawy na scenie.

Przy Tomaszu
od lat czuje
się szczęśliwa
i spełniona.

Zupełnie *nowy!*

Teraz **WIECEJ STRON!**
Co miesiąc ponad
100 PORAD i INSPIRACJI!

NOWOŚCI!

- testy kosmetyków, sprzętów kuchennych oraz narzędzi do domu i ogrodu
- zadania logiczne na lepszą pamięć

Poradnik Domowy
Twój codzienny ekspert!

Szukaj w dobrych punktach sprzedaży prasy lub zamów w prenumeracie na **czytelnia.pl**

– Jest najfajniejszym mężczyzną w moim życiu. Dajemy sobie poczucie bezpieczeństwa i wolność – mówi o mężu.

Matka Boża jest najlepsza

Choć dorastał w katolickim domu, żywą wiarę odnalazł później. To zmieniło wszystko. Kiedyś z żoną cudem uniknęli wypadku.

Na pl. św. Piotra w Watykanie.

Z żoną Barbarą zawierzyli swoje życie Panu Jezusowi.

Aktor wspomina, że jako dziecko słyszał, jak jego ojciec śpiewał „Godzinki”, pamięta też, że mama chodziła siedem kilometrów do kościoła. To tam narodziła się jego głęboka relacja z Matką Bożą. – My nie czcimy ikony, nie czcimy obrazu. My czcimy Matkę Boga – podkreśla Dariusz Kowalski (62). – Myślę, że trzeba dorosnąć do pokory, żeby uklęknąć, wziąć różaniec, i zacząć się modlić. Biorę różaniec i się modlę. Bo tak powiedziała Matka Boża – zapewnia. – Matka Boża jest najlepszą nauczycielką – przekonuje.

„Biorę różaniec i się modlę. Bo tak powiedziała Matka Boża”

grał niezwykle sugestywnie. Kiedyś pewna pani chciała go wyprosić z kościoła. – Co pan tu robi? – zapytała oburzona.

Dariusz Kowalski dorastał w katolickim domu, był ministrantem, myślał nawet o kapłaństwie, ale zwyciężyło aktorstwo. – Kiedy poszedłem na studia, stwierdziłem nagle, że będę układał swoje życie po swojemu, tak jakbym powiedział Panu Bogu, żeby On zszedł z tronu i teraz ja się na nim rozsiądę – mówi. Dziś wie, że wtedy też Bóg mu towarzyszył.

Zaczęły działać cuda

Poznał ukochaną Barbarę, wzięli ślub, urodziła się ich córka. – Żyliśmy tak po prostu, jak to często bywa w rodzinie katolickiej – idziemy na Mszę św., a potem do supermarketu – Panu Bogu świeczkę i diabłu ogarek, jak mówi przysłowie – opowiada.

W pewnym momencie poczuli, że czegoś im brakuje, że potrzebują pomocy. – Znamyśmy kapłan powiedział nam, żebyśmy zaprosili do swojej codzienności Jezusa, żebyśmy oddali Mu nasze życie – wspomina aktor. Tak zrobili.

– To wszystko zmieniło, od tego momentu w naszym życiu zaczęły działać cuda – zapewnia. Mimo że nadal zdarzają im się kryzysy, z Bożą pomocą zawsze je pokonują.

Nawet wiadomość o chorobie nowotworowej żony, która przyszła kilkanaście lat temu, przyjęli w duchu wiary i wdzięczności. – Zanim otrzymaliśmy wyniki, najpierw podziękowaliśmy Bogu za to, za te wyniki, z góry, bo nie wiedzieliśmy, czy po tym, jak już je otrzymamy, będzie nas stać na to, żeby za nie podziękować – wyznał artysta. Oboje chętnie dają świadectwa

Dariusz Kowalski nie kryje, że wiara jest dla niego najważniejsza.

Diabłu ogarek...

Dariusz Kowalski to ceniony aktor teatralny i telewizyjny, który ogromną, popularność zyskał właśnie dzięki roli Janusza Tracza. W serialu „Plebania” stworzył genialną kreację bezwzględnego biznesmena, który nigdy nie liczył się z ludźmi i stał się uosobieniem serialowego zła. Tracz czytane wspak: Czart. Prywatnie jest przeciwieństwem bohatera, którego za-

W serialu „Plebania” zagrał człowieka pozbawionego skrupułów.

zą nauczycielką

swojej wiary i tego, co Bóg czyni w ich życiu.

Dariusz Kowalski stara się przyjąć postawę ufności i pokory, postawę dziecka wobec dobrego Ojca, którym jest Bóg. – Wiara każe mi oddać stery mojego życia w Jego ręce. On mnie tyle razy ratował z pułapek moich własnych pomysłów na życie... – podsumowuje artysta.

Kiedyś na przykład razem z żoną cudownie uniknął wypadku. – Wróciliśmy do domu – i oboje mieliśmy niesamowite odczucie, że zaczynamy życie od nowa. Że znowu je nam podarowano. Bóg dopuszcza różne doświadczenia, żebyśmy budowali swoją wiarę i ufność – opowiada.

Nie spuszcza mnie z oka

Aktor chętnie bierze udział nie tylko w akcjach charytatywnych, ale także w różnych spotkaniach i wydarzeniach ewangelizacyjnych, gdzie dzieli się swoim świadectwem. –

Czasami i

**Z żoną
Barbarą
chętnie dają
świadectwo
wiary.**

**Nie wyobrażam sobie
dnia bez różańca
– mówi aktor.**

ktos gdzieś usłyszy, że przyznaję się do tego, iż jestem wierzący, i zaprasza mnie, abym przyjechał i opowiedział o swojej wierze, o doświadczeniu obecności Boga w moim życiu – mówi. – Jadę i opowiadam o tych wszystkich cudach, jakich On dla mnie dokonał i dokonuje. Jemu zawdzięczam wszystko: życie, rodzinę, aktorstwo. Od Niego dostałem talent. W Nim wszystko ma sens, nawet cierpienie. Nie spuszcza mnie z oka nawet na chwilę – mówi aktor.

Dariusz Kowalski był również scenarzystą i reżyserem koncertu pt. „Biblia nasza królowa”, podczas Świątych Dni Młodzieży w Lizbonie, które odbywały się w sierpniu 2023 roku. Koncert był poświęcony Matce Bożej w historii naszego kraju.

To skłoniło aktora to podzielenia się refleksją związaną z pierwszymi Świątymi Dniami Młodzieży. – Brałem udział w I ŚDM w Rzymie, ale klimat był podobny do tego, który panował w Lizbonie. Młodzi ludzie z całego świata, radośni, przyjaźnie do siebie nastawieni, wielbiący Boga... coś niesamowitego – wspomina z uśmiechem.

Robimy to, naszym pow

Są wdzięczni
za każdy
kolejny dzień.

Pokazują innym małżeństwom, jak się porozumieć. Wykorzystują do tego własne błędy i problemy.

Wrodzinnym domu Marty wiara była i jest najważniejsza.

– Rodzice byli zaangażowani w Ruch Światło-Życie, ja też w nim działałam. Dlatego od zawsze wiedziałam, że mój przyszły mąż musi być również osobą głęboko wierzącą – wspomina.

Mateusza poznała na dyskotecie. Był rok 2006, a on wrócił z zagranicy, gdzie pracował całe wakacje.

– Postanowiliśmy z kolegą, że pójdziemy poszukać żon. Jemu udało się za pierwszym, mnie za drugim razem – uśmiecha się mężczyzna.

Zaczęli się spotykać, prowadzili długie rozmowy. Marta była wtedy animatorką w ruchu oazowym.

Krok po kroku, odrzucała wątpliwości

– Nie byłam pewna, czy będziemy razem. Mateusz, choć wychowany w religijnej rodzinie, na jakiś czas odsunął się od Boga. Jednak im bardziej go poznawałam, tym mniej miałam wątpliwości. Mateusz jest pasjonatem – jak się w coś angażuje, to całym sobą – podkreśla.

Razem słuchali nagrań ks. Pawlukiewicza, a Mateusz z powrotem zaczął chodzić

do kościoła. Gdy znowu pojechał do pracy za granicę, wiele się w nim zmieniło.

Rok po poznaniu się oboje byli już po spowiedzi generalnej. Pobrali się w 2008 r. Na początku nie było łatwo: pracowali na stacjach, ledwo wiążąc koniec z końcem, pojawiły się też problemy z poczęciem dziecka.

Dzięki ich wytrwałości w wierze i trzymaniu się razem, wszystko zaczęło się pomału układać. Doczekali się czterech synów. Jan Krzysztof, Ignacy oraz Tobiasz są

ich szczęściem i dumą.

Trzech starszych zostało ministrantami.

– Codziennie wieczorem razem się modlimy. Naszym zwyczajem, oprócz odmówienia podstawowych modlitw, są spontaniczne podziękowanie czy prośba, zanesione do Boga. To piękne i wzruszające. A dzięki wypowiedzianym przez synów słowom wiemy też, co

ich cieszy, co sprawia kłopot czy smutek – zaznacza Mateusz.

Pół roku po ślubie związali się z Domowym Kościołem.

– Dzięki uczestnictwu w tej wspólnocie nawzajem się mobilizujemy na comiesięcznych spotkaniach. Mówimy wtedy o tym, co pomaga, a co jest przeszkodą w rozwoju naszego życia – mówią.

Po prostu bardzo lubią ze sobą być

Małżeństwo zbudowali na rozmowach. Do tej pory starają się codziennie wieczorem

spędzić trochę czasu we dwoje.

Zdarzało się, że w natłoku obowiązków domowych i zawodowych to były dosłownie chwile. Lubią czytać książki, obejrzeć dobry film.

To też jest dla obojga dobry powód do rozmowy i podzielenia się wrażeniami.

Gdy przed laty byli na waka-

„Nie była pewna, czy będą razem. Mateusz na jakiś czas odsunął się od Boga.”

Ślub z Mateuszem.

z Radomia co jest ołaniem

**Bliskość
w rodzinie tworzy
się codziennie...**

**Gry planszowe też mogą
wzmacniać więzi między
rodzicami i dziećmi.**

czach z dziećmi, 5-letni wówczas Jaś zaczął wypytywać o kwestie wiary. Chciał wiedzieć, czym są np. spowiedź czy niebo.

– Postanowiłem stworzyć grę, która w przystępny sposób tłumaczyłaby dzieciom wiarę. Pomyśl okazał się trafiony, zwłaszcza że i nasi pozostali synowie, kiedy mieli też około 5 lat, pytali o to samo – wspomina Mateusz.

Gdy nadeszła pandemia, postanowiłem z żoną wydać grę w plikach, które można było wydrukować. Zorientowali się, że to nazbyt kłopotliwe dla potencjalnych graczy, dlatego wpadli na pomysł, żeby powstała gra planszowa „Droga do nieba”. Założyli zbórkę na jednym z portali – chętni mogli kupić grę w przedsprzedaży. Choć wiedzieli, że jest wartościowa, mieli obawy, że jako katolicka, może spotkać się z hejtem. Tak się nie stało. Gra okazała się sukcesem, pomaga wielu rodzicom w przekazywaniu wiary w przystępny

sposób. Pojawiła się również inna refleksja.

– Dostrzegliśmy, że zanim dzieci rozpoczynają przygotowania do Pierwszej Komunii Świętej, wiele małżeństw doświadcza już poważnych trudności lub kryzysów. To utwierdziło nas w przekonaniu, jak bardzo potrzebne są narzędzia pomagające małżonkom na nowo ze sobą rozmawiać i budować bliskość – mówi Marta.

Z pomocą miała przyjść kolejna gra, którą państwo Kwiecińscy wymyślili wspólnie. Tworząc ją, opierali się na doświadczeniach małżeńskich swoich i innych małżeństw oraz z wiedzy zaczerpniętej z różnych kursów i publikacji.

Ludzie dziękują im za ich działalność

Bywają tematy, na które małżeństwa, mimo łączącej je miłości i bliskości, nie umieją rozmawiać. Powody mo-

gą być różne, np. nieśmiałość lub uznanie, że dana kwestia nie wymaga omówienia. Gra „Umówieni” ma pomóc parom w szeroko pojętym zrozumieniu się, a tym samym pogłębić ich więź małżeńską.

– Dostajemy informacje od tych, którzy już ją kupili, że jest bardzo przydatna. Uczy jak aktywnie mówić i słuchać. Czasami po prostu łatwiej porozumieć się w niekonwencjonalny sposób – mówi Marta.

„Marzą, żeby to, co robią, działało i budowało ich jako małżeństwo i rodzinę.”

Mają mnóstwo informacji od par, które grały w „Umówionych” i którym udało się przezwyciężyć rozmaite trudności.

– Jedno z małżeństw było pokłócone, nie rozmawiało ze sobą, ale oboje zasiedli do gry. Przy pomocy kart wybrali temat do rozmowy i potem łatwo już poszło – opowiada Marta.

Oboje są aktywni i na innych polach. Ukończyli kurs finansowy, Mateusz jest z wykształcenia ekonomistą, dzięki czemu pomagają nie tylko sobie, ale i innym zarządzać budżetem.

– My sami prowadzimy budżet domowy, robimy listy wydatków okresowych, np. rocznych. Dzięki temu, że pla-

nujemy je z wyprzedzeniem, jesteśmy spokojniejsi i przygotowani na różne okoliczności – uśmiecha się Mateusz.

Są aktywni na Facebooku, Instagramie, TikToku i YouTube. Mają w ofercie, m.in. e-book „Umówieni na randkę – 65 gotowych pomysłów” i platformę „Kursy rozwojowe dla par”. Wakacje spędzają aktywnie, przeważnie jeżdżąc po Polsce. Zawsze tak planują dojazd np. nad morze, by po drodze zwiedzić inne miasta. Dzięki temu dzieci poznały już kawalek ojczyzny.

– W ostatnie wakacje byliśmy za granicą, pokazaliśmy dzieciom Rzym. Sami byliśmy tam w podróży poślubnej i to były niezapomniane przeżycia – wspominają.

Marzą, żeby to, co robią, działało i budowało ich jako małżeństwo i rodzinę, a jednocześnie pomagało innym małżonkom rozwijać bliskość, lepiej się rozumieć i pielęgnować swoją relację.

– Bliskość tworzymy codziennie: myślą, słowem i czynem. A nasze działania w realu i przestrzeni internetowej, by małżeństwa i rodziny trwały, to praca, do której czujemy powołanie – zapewniają.

Mikołaj Suchecki

To będzie
wycieczka
w głąb historii
i w głąb ziemi,
do krainy
pradawnych
legend. Każdego
zaskoczy
i zaczaruje.

Twierdzę
w Chęcinach
wzniesiono
na przełomie
XIII i XIV w.
i przez stulecia
była największą
polską warownią.

Magiczne Świątokrzyskie

Święty Krzyż przyciąga wielu pielgrzymów. Po modlitwach można zwiedzać okolicę.

Kiedyś przechadzały się tu po plaży dinozaury – 160 mln lat wstecz, gdy falowało tu całkiem ciepłe morze... W latach 70. XX w. naukowcy odnajdywali w skałach Gór Świętokrzyskich tajemnicze odciski wielkich łap z pazurami. Były też kości. Łysa Góra zaś (594 m n.p.m.) od wieków była kojarzona ze złotami różnych bab jag, latających na miotłach wokół jej szczytu. Do tego najstarsze sanktuarium, w którym przechowywane są święte relikwie, i jedna z najwspanialszych polskich jaskiń.

Nie do zdobycia

Takie założenie przyświecało budowniczym twierdzy w Chęcinach, którą wzniesiono na skalistym grzbiecie górującego nad okolicą wzniesienia. I można uznać, że prawie się udało, bo przez 250 lat warownia pozostawała niezdobyta przez wroga. Do zamku przybywali znamienici goście (np. Bona Sforza), a w lochach więziono jeńców i zdrajców. Twierdza nie przetrwała niestety najazdów w XVII w. oraz dwóch wojen światowych...

Na dziedzińcu zachowała się niezwykle studnia – wykuta w skale na głębokość aż 100 metrów. Podobno prowadził od niej podziemny korytarz do kościoła w Chęcinach, którym podczas oblężenia można było

dostarczać zaopatrzenie.

Ruiny, wciąż remontowane, robią wrażenie. Z wież można podziwiać panoramę, zwiedzić skarbiec i piwnice. Można nawet zakuć się w dyby!

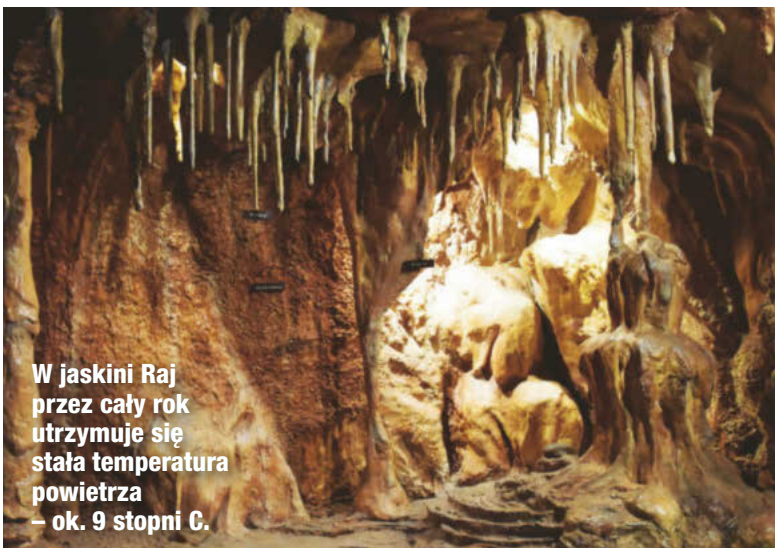
Raj pod ziemią

To najpiękniejsza polska jaskinia krasowa. 50 tys. lat temu żyli w niej neandertalczycy, do dziś zachowały się ich ślady. Jaskinia Raj, choć nie za duża, to niepodważalnie piękna, zabiera nas w podróż w naprawdę daleką przeszłość. Podobnie jak wizyta w kieleckim Geoparku. Można tam zajrzeć w głąb Ziemi, zostać naukowcem w geolaboratorium, przemieścić się w czasie za pomocą kapsuły badawczej. Albo wziąć do ręki kawałek prehistorii – podczas warsztatów szlifuje się i poleruje skały, liczące około 360 mln lat, zawierające skamieniałości!

Miejsce mocy

Jedno z najwyższych wzniesień Gór Świętokrzyskich, Łysą Górę, dawni Słowianie uznawali za miejsce mocy i sabatów czarownic. W średniowieczu wzniesiono tu klasztor, w którym przechowywane są relikwie Drzewa Krzyża Świętego. Według tradycji, trafiły tu już w XI wieku za sprawą księcia węgierskiego Emeryka. Od tamtej pory Święty Krzyż jest miejscem pielgrzymek, ale też

Góry Świętokrzyskie uznawane są za najstarsze w Polsce i jedno z najstarszych w Europie.

W jaskini Raj przez cały rok utrzymuje się stała temperatura powietrza – ok. 9 stopni C.

jednym z najbardziej tajemniczych zakątków Gór Świętokrzyskich. To najstarsze polskie sanktuarium, do którego wędrują pielgrzymi. Warte uwagi jest wnętrze kościoła, z piękną kopułą w kaplicy Oleśnickich. Urzeknie też samo otoczenie opactwa. Nieopodal znajduje się punkt widokowy na gołoborzu (skalnym rumowisku). Pięknie tu jest i tajemniczo.

Gołoborza na Łysej Górze.

KAPLICZKA EMERYKA

Warto zatrzymać się przy kamiennym pielgrzymie – figurze węgierskiego księcia Emeryka, stojącej przy wejściu do Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Legenda mówi, że pielgrzym cały czas wędruje do klasztoru – figura co rok przesuwa się o ziarenko piasku w stronę sanktuarium na Świętym Krzyżu. Kiedy Emeryk w końcu dotrze na szczyt, nastąpi koniec świata...

Jan Paweł II na balkonie
Bazyliki św. Piotra krótko
po decyzji konklawe.

Patroni wyboru Polaka na tron Piotrowy

Przed konklawe kard. Karol Wojtyła modlił się w małej kapliczce. Słowa, które tam przeczytał, skierowane do św. Ignacego Loyoli, okazały się prorocze także dla niego.

Świat oniemiał, gdy 16 października 1978 r., po tym, jak z komina Kaplicy Sykstyńskiej popłynął długo wyczekiwany biały dym, media poinformowały, że nowym papieżem został Polak. Pierwszy cudzoziemiec, po 455 latach nieprzerwanego zasia-

dania Włochów na tronie Piotrowym, i pierwszy Polak w historii Kościoła. – Najdostojniejsi kardynałowie powołali nowego biskupa Rzymu. Powołali go z dalekiego kraju – powiedział Jan Paweł II do licznie zebranych na pl. św. Piotra wiernych, którzy witali go z entuzjazmem.

Jan Paweł dużą wagę przywiązywał do tego, że 16 października, gdy został wyniesiony tak wysoko, Kościół w Polsce wspomina w liturgii św. Jadwigę Śląską.

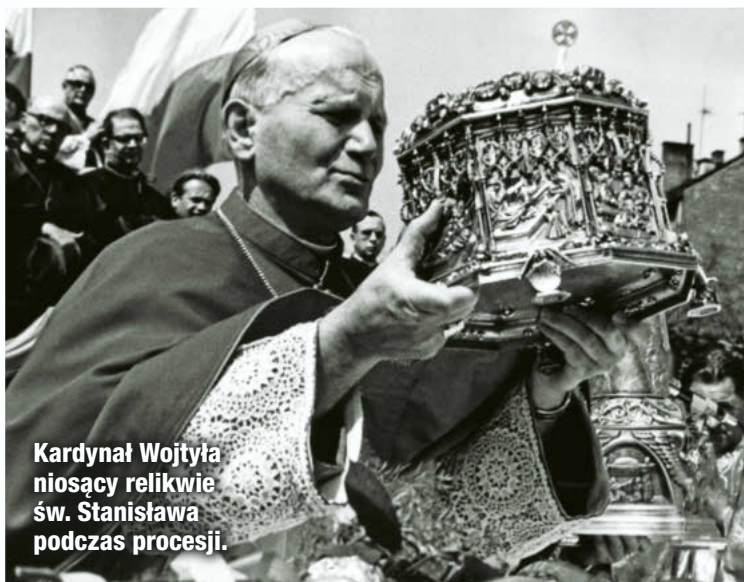
Mam, jak wicie dobrze, szczególne powody...

– Jestem głęboko przekonany, że w tamtym pamiętnym dniu św. Jadwiga stała się również Patronką wyboru pierwszego w dziejach Polaka na stolicę św. Piotra – pisał Ojciec Święty w liście do bp. Henryka Gulbinowicza. – A wydarzyło się to – powiem otwar-

Wspomnienie liturgiczne
św. Jadwigi Śląskiej
przypada 16 października.

cie, co czuję – nie przez jakiś ślepy traf właśnie w tym dniu, w którym Umiłowani Rodacy moi, zwłaszcza ci z Dolnego Śląska i z Opolszczyzny oraz inni przebywający w Trzebnicy na uroczystościach ku czci św. Jadwigi, modlili się o szczęśli-

**Kardynał Wojtyła
niosący relikwie
św. Stanisława
podczas procesji.**

wy wybór Papieża – podkreślał Jan Paweł II.

On sam, jako biskup, a potem kardynał, wiele razy klękał przy grobie tej patronki w sanktuarium w Trzebnicy. Św. Jadwiga Śląska była mu bardzo bliska.

Pochodziła z bogatego rodu niemieckiego Andechs i gdy miała 8 lat, wydano za mąż za Henryka Brodatego. Szybko nauczyła się polskiego i pokochała nową ojczyznę. Doczekali się siedmiorga dzieci. Jadwiga i jej mąż 28 lat żyli w czystości. Księżna spała na twardym łóżu, by się umartwiać, chodziła bosą, każdy dzień wypełniała wielogodzinnymi modlitwami. Niosła wsparcie potrzebującym; odwiedzała chorych w domach i więźniów w lochach, na zamku założyła szpital. Przeżyła śmierć szóstki swoich dzieci. Pięcioro nie dożyło dorosłości, a ukochany syn, Henryk Pobożny jako wódz wojsk chrześcijańskich poległ w bitwie z Tatarami pod Legnicą w 1241 r. Została jej tylko Gertruda. Po śmierci męża Jadwiga zamieszkała w klasztorze w Trzebnicy, który ufundowała. Tam pościła i pokutowała do swoich ostatnich dni. Miała blisko córkę i wnuczkę, które były tam mniszkami.

Podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny, w 1979 r., papież przywiózł z Rzymu dla sanktuarium w Trzebnicy kielich i świecę paschalną. – Mam, jak wiecie dobrze, szczególne powody do przekazania tego wotum – wyznał.

Przyjaciół papieża, kardynał Andrzej Maria Deskur, po latach opowiedział o niezwykłym przeżyciu, jakie stało się udziałem Karola Wojtyły przed pamiętnym październikowym konklawe w 1978 r.

W Rzymie będę wam przychylny

Tydzień wcześniej wybrali się razem na wycieczkę poza Rzym, nad jezioro Vico. W drodze powrotnej zatrzymali się przy kaplicy w miejscowości La Storta, nieopodal Rzymu.

Tam, kilka stuleci wcześniej, w 1537 r., przyszły święty – Ignacy Loyola, który z towarzyszami zmierzał do Rzymu do papieża, miał nadprzyrodzoną wizję. Ujrzał Boga Ojca i Jezusa niosącego na ramionach krzyż. – Chcę, abyś wziął tego człowieka za swojego sługę – powiedział do Jezusa Bóg Ojciec, a następnie rzekł do Ignacego i jego towarzyszy – „Romae vobis propitius ero” (W Rzymie będę wam przychylny). Ta wizja umocniła Ignacego Loyolę w zamiarze założenia nowego zakonu – jezuitów.

A słowa, które wtedy usłyszał, są widoczne nad ołtarzem w kaplicy.

Kardynał Karol Wojtyła długo trwał tam na modlitwie. Zapewne zastanawiał się, co dla niego, przed zbliżającym się konklawe, oznacza ta obietnica. – Jestem przekonany, że podczas adoracji Najświętszego Sakramentu w tej kaplicy kardynał Wojty-

**Św. Ignacy Loyola
– jego ćwiczenia
duchowe były bliskie
papieżowi.**

ła przeżył widzenie duchowe – twierdził kard. Andrzej Deskur, który bardzo dobrze znał przyszłego papieża.

Jako papież chciał obrać imię Stanisław

Metropolita krakowski, przed wyjazdem do Rzymu, pracował nad poematem poświęconym św. Stanisławowi Biskupowi. Utwór powstał między końcem września a początkiem października 1978 r. Kard. Wojtyła zabrał go do Rzymu, by w wolnych chwilach pracować nad tekstem. „Był człowiek, w którym moja ziemia ujrzała, że jest związana z niebem...” – tak brzmi fragment tekstu.

Św. Stanisław Biskup, który w sporze z monarchą okazał się niezłomny i na rozkaz Bolesława Śmiałego został brutalnie zamordowany przy ołtarzu – był bardzo bliski Karolowi Wojtyłe. Tak jak święty ze Szczepanowa w 1072 r., tak on kilka wieków później został biskupem krakowskim.

Podobno kardynał Karol Wojtyła, po tym, gdy w decydującym głosowaniu podczas konklawe uzyskał wymaganą większość głosów, chciał jako papież obrać imię Stanisław.

Ostatecznie jednak zdecydował się na inne rozwiązanie.

Uznał, że skoro pontyfikat jego poprzednika, Jana Pawła I, trwał zaledwie 33 dni, on powinien go – jak wyznał później – „nie tylko kontynuować, ale niejako podjąć w samym punkcie wyjścia, o którym świadczy naprzód wybór tych dwu właśnie imion”. Do tego zachęcał go również prymas Polski, kard. Stefan Wyszyński, który był obecny podczas konklawe.

**Święty
Stanisław
Biskup
– męczennik,
główny
patron
Polski.**

Czas na szarlotkę

Jesienne ciasta i ciastka z jabłkami kuszą aromatem i smakiem. To idealny pretekst, by zwolnić i celebrować tę piękną, złotą porę roku.

Chrupiące zawijaski

SKŁADNIKI:

- 200 ml mleka • 42 g świeżych drożdży • 500 g mąki pszennej
- 40 g + 2 łyżki drobnego cukru
- 1 jajko • 75 g miękkiego masła • 4-5 jabłek kwaśnych
- 3 łyżki konfitury morelowej
- 2 cukry waniliowe
- sól • olej do głębokiego smażenia

PRZYGOTOWANIE:

1. Drożdże rozetrzyj w letnim mleku, odstaw na 15 minut. Wymieszaj w misce przesianą mąkę, szczyptę soli oraz 40 g cukru i jajko. Wlej rozczyzn. Wy-

rabiaj wszystko ok. 5 minut. Dodaj pokrojone na nieduże kawałki masło. Wyrób znów wszystko. Ciasto odstaw w ciepłe miejsce na godzinę.

2. Jabłka umyj, oczyść, pokrój w cienkie plasterki. Ciasto szybko zagnieć i cienko rozwałkuj w długi prostokąt. Posmaruj konfiturą, połóż plasterki jabłek, oprósz 1 op. cukru waniliowego, zwini jak roladę. Pokrój na 20 plasterków. Smaż 2-4 minuty w głębokim oleju, osącz. Posyp 2 łyżkami cukru wymieszanymi z drugim op. cukru waniliowego.

CZAS PRZYGOTOWANIA: 40 minut

SZTUK: 20 STOPIEŃ TRUDNOŚCI: średni

Napój samo zdrowie

Ayran, OSM Piaski, to dobre źródło wapnia i białka. Zawarte w nim naturalne probiotyki łagodzą wzdęcia oraz wspierają trawienie.

- Ok. 4 zł/ 400 g

Ta kawa ma moc

Kawa ziarnista Tchibo (100% Arabica) z Hondurasu jest łagodna w smaku.

Czuć w niej słodycz mirabelki i białej czekolady.

- Ok. 65 zł/ 500 g

Warto wiedzieć!

Skropienie pokrojonych jabłek sokiem z cytryny nie tylko chroni je przed ciemnieniem. Zawarty w niej kwas podkreśla naturalną słodycz owoców w cieście. Jeśli pieczesz szarlotkę, wybierz np. szarą renetę lub antonówkę – owoce nie rozpadną się na papkę.

Krajanka z bananami i orzechami

SKŁADNIKI:

- 140 g oleju kokosowego
- 200 g pełnoziarnistej mąki orkiszowej • 125 g orzechów pekan • 1 łyżka mąki ziemniaczanej • 1 łyżeczka sody
- szczypta soli • cynamon
- 450 g kwaśnych jabłek
- 2 miękkie banany • 100 ml mleka migdałowego
- 150 g + 1 łyżka brązowego cukru trzcinowego

PRZYGOTOWANIE:

1. Olej stop, oddziel 2 łyżki. Orzechy pekan dość grubo posiekaj. Wymieszaj mąkę orkiszową oraz ziemniaczaną z sodą i solą.

2. Jabłka obierz, oczyść z nasion, pokrój na cienkie części. Banany obierz, miąższ roznieć widelcem, wymieszaj z olejem kokosowym, mlekiem migdałowym i 150 g cukru.

3. Do ciasta włóż posiekane orzechy i części jabłek, delikatnie wymieszaj. Nałóż do formy z pergaminem. Odłożony olej kokosowy wymieszaj z łyżką cukru, dodaj cynamon do smaku. Posmaruj wierzch ciasta. Piecz 50-60 minut w 180°C.

CZAS PRZYGOTOWANIA:

75 minut

PORCJE: 14 STOPIEŃ TRUDNOŚCI: łatwy

Torcik z żurawiną

SKŁADNIKI:

- 4 jajka • 400 g mąki • 300 g masła • 300 g + 7 łyżek cukru
- 3 łyżeczki proszku do pieczenia • 100 ml mleka
- 6 jabłek • 3 łyżeczki żelatyny
- 250 g mascarpone
- 60 g żurawiny • 400 g śmietany 30% • pistacje
- płatki migdałowe

PRZYGOTOWANIE:

1. Utrzyj masło z 300 g cukru. Dodawaj po jajku i dalej ucieraj. Połącz z mąką, proszkiem i mlekiem. Nałóż do formy z pergaminem. Piecz 50 minut w 175°C. Przekrój. Jabłka obierz, oczyść, pokrój na cząstki. Skrop w garnku 3 łyżkami wody, posyp 3 łyżkami cukru, duś chwilę.

2. Żelatynę rozpuść w ok. 1/5 szkl. wrzątku. Wymieszaj żurawinę z resztą cukru i żelatyną. Śmietanę ubij, 1/2 odłóż, resztę delikatnie wymieszaj z żurawiną. Przelóż ciasto kremem i 1/2 jabłek. Wierzch i boki tortu udekoruj resztą śmietany, jabłek, płatkami i pistacjami.

CZAS PRZYGOTOWANIA:

105 minut PORCJE: 16

STOPIEŃ TRUDNOŚCI:

średni

Owocowy serniczek

SKŁADNIKI:

- 175 g herbatników maślanych
- 100 g masła • 4 łyżki + 50 g drobnego cukru • 100 ml wytrawnego białego wina
- 500 ml soku jabłkowego
- 5 małych kwaśnych jabłek
- 5 łyżeczek żelatyny • 525 g śmietankowego waniliowego serka • 200 g śmietany 30%
- 25 g posiekanych pistacji

PRZYGOTOWANIE:

1. Masło stop. Herbatniki drobno pokrusz, wymieszaj z jeszcze ciepłym masłem. Wyłóż do tortownicy, ugnieć na dnie. Schłodź. Zagotuj wino z sokiem i 2 łyżkami cukru.

2. Jabłka umyj, pokrój na ćwiartki, oczyść. Włóż do wina, gotuj na minimalnym płomieniu ok. 8 minut. Osądz.

3. Rozpuść 4 łyżeczki żelatyny w 200 ml gorącego wywaru. Śmietanę ubij na sztywno, wymieszaj z serkiem oraz 50 g cukru. Połącz z tężejącą żelatyną. Nałóż do formy, wyrównaj, schłodź. Resztę żelatyny rozpuść w 1/4 szkl. wywaru. Na serniku ułóż jabłka, posmaruj żelatyną, posyp pistacjami.

CZAS PRZYGOTOWANIA:

50 minut PORCJE: 16

STOPIEŃ TRUDNOŚCI:

łatwy

Kołacz marcepanowy

SKŁADNIKI:

- 190 g mąki pszennej
- 120 g + 2 łyżki drobnego cukru • 4 jajka • 90 g masła
- 30 g mąki ziemniaczanej
- szczypta proszku do pieczenia
- 5 kwaśnych jabłek • 50 g kaszy manny • 350 ml mleka
- 200 g masy marcepanowej
- 250 g śmietany 30%
- konfitura śliwkowa

PRZYGOTOWANIE:

1. Zagnieć ciasto ze 150 g mąki, 1 jajka, 75 g cukru i 90 g zimnego masła, schłodź. Miksuj 5 minut 2 jajka z 50 g cukru, dodaj 40 g mąki, mąkę ziemniaczaną i proszek.

2. Ciastem wylep tortownicę wyłożoną papierem do pieczenia. Posmaruj cienko konfiturą, wyłóż masę jajeczną. Piecz 12–15 minut w 180°C.

3. Jabłka obierz, przekrój na pół i wydrąż. Nałóż do nich marcepan. Ułóż przecięciem do dołu na cieście, ponacinaj je. Zalej mlekiem zmiksowanym z kaszą, 2 łyżkami cukru i jajkiem. Posyp resztą cukru. Piecz jeszcze ok. 60 minut. Podaj z ubitą śmietaną.

CZAS PRZYGOTOWANIA:

150 minut PORCJE: 16

STOPIEŃ TRUDNOŚCI:

średni

Lubię pomagać ludziom.
Chciałabym, aby dobro poszło w świat

200 aniołów Pani Teresy

Teresa Lipowska
o życiu pełnym
wdzięczności, anielskich
gestów, miłości do ludzi
i o tym, jak czułość
może uratować niejedno
małżeństwo.

Zrób dla
drugiego
coś dobrego

Moja mama, rodzeństwo i ja zaraz po wojnie żyliśmy w bardzo ciężkich warunkach. W 1944 roku, podczas powstania, nasz dom rodzinny w Warszawie legł w gruzach. Byliśmy w tym czasie na letnisku w Żabieńcu. Zostałam z trzema sukienkami i sandałkami. Poza tym nie mieliśmy nic. Mimo to moja mama uśmiechała się do ludzi i miała wielu przyjaciół. Często nam mówiła: „Przyjemnością jest dawać, nie zabierać”. Patrzyłam na nią i chyba wiele z tego przejęłam.

A skąd u Pani talent aktorski? Jak to się wszystko zaczęło?

Myślę, że to coś, co mam i co tak bardzo wzrusza widza, **jest darem od Boga**. Od trzeciego roku życia grałam na pianinie, byłam wrażliwa artystycznie, śpiewałam już w przedszkolu i w szkole na każdej akademii.

Już jako młodziutka dziewczyna występowałam na estradzie, a nawet w filmie. Tuż po maturze, w 1953 roku, zdałam do szkoły teatralnej w Łodzi. Zdawała też moja przyjaciółka Jadwiga Barańska, jednak nie przyjęto jej wtedy. Przez cały rok „donosiłam jej”, na co zwraca uwagę komisja egzaminacyjna, i w kolejnym roku zdała. Zagrała później niezapomnianą Barbarę Niechcic w filmie „Noce i dnie”. Grałam w tym filmie również, ale niewielką rolę. Film był nominowany do Oscara w 1977 roku.

Dzieciństwo, szkołę i studia przeżyłam w Łodzi. To były cudowne lata z rodziną. Dzieciństwo miałam bardzo ciepłe i jasne. Myślę, że to także dało mi w życiu siłę i pamięć, aby się dzielić, dawać. Czasem to proste gesty, ale potem czujemy się tak miło, tak anielsko.

Proszę opowiedzieć o swojej największej miłości.

Pierwszy mój obiekt miłości był operatorem. Wpadłam mu w obiektyw... i w oko. Robił mi wiele zdjęć, zakochał się, więc i ja też. Potem był ślub, ale dość szybko skończyło się to małżeństwo.

A od 1963 roku miałam mojego najukochańszego, czyli Tomka Zaliwskiego. Grał „Magneto” w „Czterech pancernych i psie” i wielu innych filmach. Stanowiliśmy piękną parę, podobna wrażliwość artystyczna, ten sam zawód i wspólne, cudowne życie przez 44 lata. Niestety mój ukochany mąż zachorował na raka i odszedł 21 lat temu. Trudno zapełnić lukę po ukochanej osobie. Czasem jest mi bardzo smutno i czuję się samotna, ale też rozumiem tych, którym odszedł ktoś bliski.

Czy chciałaby Pani przekazać swoje najważniejsze przesłanie?

Jak przychodzę na plan w tak zaawansowanym wieku i po 6 czy 8 godzinach nagrań schodzę to

Moim zdaniem **najważniejsze w życiu jest to, żeby być szczęśliwym z tego, co się robi.**

czuję się zmęczona, ale i szczęśliwa. To nie jest kwestia tylko wieku. Mój syn zawsze marzył aby być pilotem, ale zrobił licencję pilota dopiero po czterdziestce. Teraz lata małymi samolotami i jest bardzo szczęśliwy. Trzeba wierzyć, że wszystko jest możliwe, nawet nowa miłość u seniorów. Możemy sobie po prostu pomagać i razem szarlotkę robić, herbatki pić i rozmawiać ze sobą. To ma bardzo wielkie znaczenie, bo dodaje chęci do życia.

A jak się Pani czuje zdrowotnie, Pani Tereso?

Mam blisko 90 lat i nie wszystko już u mnie dobrze działa. Mam problemy z kręgosłupem i z kolanem. Nie robiłam operacji, bo ciągle mi było szkoda czasu, a potem jeszcze rehabilitacja. Chodzę więc teraz na zakupy z moim wózekkiem, tzw. „mercedesem”, i on mi trochę pomaga dalej chodzić. Wcześniej kochałam przejażdżki rowerowe. Na rowerze objeżdżałam wszystko, co możliwe. Dopiero w zeszłym roku go oddałam. W moim wieku wszystko, co może choć trochę pomóc, jest bardzo potrzebne, nawet jeśli chodzi o samopoczucie, o zauważenie.

W zioła wierzę i stosuję je od dawna

Niedawno otrzymałam przepiękny list od polskiej, niewielkiej rodzinnej firmy, która od lat tworzy produkty na bazie ziół, a wraz z nim paczkę z kremem ziołowym. W zioła wierzę i stosuję je od dawna. Nauczyła mnie tego moja mama i babcia. Dlatego odpowiedziałam na ich list. Bo nie tylko o to chodzi, co było w paczce, tylko o dostrzeżenie problemu, o uczucie, o zauważenie czegoś, co jest mi potrzebne, przyjazny gest tej firmy.

Moja babcia nauczyła mnie zbierać i stosować zioła. Szałwią płukałam gardło, siemieniem lnianym na trawienie. Wierzę w kremy ziołowe w 100 procentach i stosuję je. Zioła działają trochę wolniej, ale wcale nie znaczy, że gorzej.

Najpiękniejszy list, jaki otrzymałam

Pani Tereso, czy jest jakieś szczególne zdarzenie, które Pani zapamiętała najbardziej w relacjach z widzami?

Mam już na koncie wiele filmów, przedstawień teatralnych i telewizyjnych, a w przyszłym roku będę obchodzić 70. rocznicę mojej pracy aktorskiej oraz 14 lipca moje dziewięćdziesiąte urodziny. Dostaję tysiące listów, w których ludzie piszą, jak w serialu obserwują każdy mój gest, słuchają każdego mojego słowa. Jeden z listów, który zapamiętałam najbardziej, opisywał mój gest w stosunku do mojego serialowego męża Lucjana. Pomimo lat, które przeżyliśmy razem, położyłam mu czule dłoń na ramieniu.

I ta pani opisała w liście, że tym gestem uratowałam jej małżeństwo!

Napisała również, że skoro Barbara Mostowiak pozwoliła sobie na czuły gest w stosunku do męża, pomimo że ma dobrze ponad 70 lat, to i ona może spróbować.

Ta pani stanęła za mężem i próbowała go objąć, ale było jej trudno, bo tyle lat minęło bez czułości między nimi. Objęła go więc delikatnie i starała się powiedzieć:

„Ko... Kocham cię”.

Głos uwiązł tej pani w gardle.

Mąż był tym zdumiony.

Ale co później się stało! Poszli w niedzielę do kościoła i gdy po mszy szli już na zewnątrz, jej mąż przy wszystkich wziął żonę za rękę, a jak napisała: „za młodej tak nie było”.

Potem zaprowadził żonę do cukierni, żeby wybrała sobie ulubione ciastko. Ta pani była mi taka wdzięczna, że czułość po latach wróciła do ich związku. To było jakby znalazły utracony skarb.

Materiał promocyjny

Moim marzeniem jest pozostać jak najdłużej w pełni sprawną zdrowotnie

Moja mama i babcia nauczyły mnie stosować zioła

Kiedy wysyłał mi Pani Tereso list i paczkę, nie wiedzieliśmy, czy w ogóle doczekamy się odpowiedzi. Tym większe było nasze zaskoczenie i wzruszenie, gdy Pani Teresa odpowiedziała. Szczególnie poruszyło nas, że nie chodziło tylko o przesłaną paczkę, ale przede wszystkim o sam gest — o zauważenie drugiego człowieka, troskę i chęć pomocy. Właśnie ta odpowiedź stała się dla nas jedną z inspiracji do stworzenia „Akcji Mój Anielski Gest”.

Droga Pani Tereso, jest Pani ulubienicą Polaków. Jak to się stało?

Jeśli tak jest, to jest mi bardzo miło. Myślę, że ludzie lubią we mnie to, co wyniosłam z domu rodzinnego: zainteresowanie drugim człowiekiem, chęć, żeby mu jakoś pomóc, wesprzeć. Człowiek robi drugiej osobie coś dobrego i jest szczęśliwy.

To takie **anielskie gesty** i zachowania. Ludzie przesyłają mi różne prezenty np. anioły. Mam anioły porcelanowe, drewniane, aniołka wykonanego przez dzieci z lalki Barbie, mam nawet anioła piłkarza. Cieszę się z każdego z moich ponad 200 aniołów. Większość dostałam od ludzi! Dla mnie liczy się nie forma przedmiotu, ale fakt, że ktoś chciał mi go ofiarować. Uczucie, które się za tym darem kryje: przyjaźń, troska, miłość.

Kocham Anioły, mam ich ponad 200, ale jeszcze bardziej kocham anielskie gesty

Nie wszystkie anioły mają skrzydła. Te bez skrzydeł nazywam przyjaciółmi.

Bo może anioł nie zawsze wygląda jak figurka z białymi skrzydłami. Może aniołem jest sąsiad, który wniesie zakupy, wnuczka, która zadzwoni, albo córka, która usiądzie obok mamy i przez 10 minut naprawdę jej posłucha.

A jaki będzie Twój Anielski Gest?

Chciałabym poprosić Państwa żebyście zrobili dla drugiego coś dobrego.

Każdy wie, jakie są obecne czasy. Okażmy dobro względem innych, a także sobie. Wierzę w to, że dobro zawsze wraca i zmienia świat na lepszy.

A tego nam wszystkim bardzo dziś potrzeba. Jeden gest może zmienić jednego człowieka, a wiele dobrych gestów może zdziałać znacznie więcej. Wyobraźmy sobie tylko co by się stało, gdybyśmy wszyscy razem zrobili Milion Anielskich Gestów.

Jak by to zmieniło nasz świat?

Wszystko jest w naszych rękach!

Więc wstańmy z foteli, wyłączmy na chwilę telewizor i zróbmy dla kogoś coś dobrego.

Pozdrawiam serdecznie

Teresa Lipowska

Każdy zgłoszony Anielski Gest będzie zliczany na Wielkim Liczniku Miliona Anielskich Gestów na stronie www.akcjamojanielskigest.org. Najprościej zgłosić swój gest właśnie tam — wystarczy wypełnić krótki formularz.

Jeśli wolą Państwo inną formę, swoją historię można również przesłać mailowo na gest@akcjamojanielskigest.org, listownie na adres: Asepta, ul. Szlak 25, 43-300 Bielsko-Biała, z dopiskiem „Akcja Mój Anielski Gest”, lub przekazać telefonicznie pod numerem +48 326 306 434. Na historie, które najbardziej nas poruszają, Pani Teresa Lipowska odpowie osobiście. Wybrane z nich mogą również ukazać się w kolejnych wydaniach gazety w specjalnej rubryce Akcji Mój Anielski Gest.

Co z tym kortyzolem?

Może wzrastać nie tylko z powodu stresujących sytuacji. Niewinne codzienne nawyki także mają wpływ na jego poziom w organizmie.

Jeśli czujesz ciągle napięcie, niepokój, nie możesz się skoncentrować, masz problemy z wagą, przyczyną może być zbyt wysoki poziom kortyzolu – hormonu stresu. Naturalnie najwyższe jego stężenie jest rano, kiedy mobilizuje do działania. Z upływem dnia powinien spadać, a wieczorem być najniższy, dzięki czemu organizm się regeneruje. Czasem jednak wysoki kortyzol utrzymuje się przez cały dzień. To sprawia, że ciało jest w ciągłym trybie alarmowym, co prowadzi do problemów zdrowotnych. Zwykle podnosi go nerwowa sytuacja, przewlekły stres, ale nie tylko.

Pomijanie śniadań

Wielu ekspertów od odżywiania twierdzi, że to najważniejszy posiłek dnia, regulujący biologiczny zegar. Pomijanie śniadania może podnosić poziom hormonu stresu. Pożywny po-

Zbyt częste przeglądanie mediów społecznościowych czy internetu w telefonie może wywoływać stres, a nawet lęk i obniżony nastrój.

ranny posiłek bowiem staje się sygnałem dla układu hormonalnego, że organizm jest bezpieczny, co pozwala na stopniowy spadek kortyzolu w kolejnych godzinach dnia. Śniadanie, nawet lekkie i małe, ale lepiej niech będzie.

Upodobanie do słonych przekąsek

Badania naukowców z Uniwersytetu w Edynburgu wykazały, że codzienny nadmiar słonych przekąsek czy mocne dosalanie potraw może stresować organizm. Duża ilość sodu w diecie aktywuje oś podwzgórze-przysadka-nad-

nercza (HPA), co stymuluje nadnercza do uwalniania zwiększonych ilości hormonu stresu. Warto ograniczyć nie tylko solenie potraw i jedzenie przekąsek takich jak chipsy, krakersy, ale czytać też etykiety produktów, zostawiając w sklepie te z dużą zawartością sodu.

Brak aktywności fizycznej

Najbezpieczniejszy i najzdrowszy ruch to ten regularny, w umiarkowanym tempie (przyspiesza oddech i bicie serca, ale pozwala na swobodne prowadzenie rozmowy), np. marsz z kijkami, rekreacyjna

jazda na rowerze, spokojne pływanie. Właśnie takie tempo pomaga minimalizować napięcie nerwowe. Siedzący tryb życia natomiast zaburza gospodarkę hormonalną, m.in. wydzielanie kortyzolu, co nasila stres. Brak aktywności fizycznej lub niski jej poziom powoduje brak „ujścia” dla emocji. Wtedy energia i hormony kumulują się w ciele i stres się nasila.

Z telefonem w dłoni

Przeglądanie internetu w telefonie nawet kilka razy w ciągu godziny to silny bodziec stymulujący mózg. Szybki przepływ informacji, często sensoryjnych, oraz emocje, które temu towarzyszą, mogą wywołać lęk, niepokój, powodując zwiększony wyrzut kortyzolu. Dodatkowo scrollowanie wieczorem to niepotrzebna dawka niebieskiego światła, które stymuluje uwalnianie kortyzolu. Warto ograniczyć czas spędzany online, np. maksymalnie do godziny w ciągu dnia, a w weekendy robić cyfrowy detoks z dala od telefonu.

Dieta da się obniżyć hormon stresu

- Warto sięgać po owoce i warzywa zawierające witaminę C, np. po paprykę, brokuły, kapustę kiszoną, porzeczki, kiwi itp.
- Ryby morskie bogate w kwasy omega-3, np. łosoś, makrela, mają właściwości przeciwzapalne i mogą pomóc obniżyć hormon stresu. Sporo kwasów omega-3 ma

także siemię lniane – można rozłuszczone ziarna dodawać do potraw.

- Wodę warto popijać przez cały dzień, aby nie dopuścić nawet do małego odwodnienia, które pobudza wydzielanie kortyzolu.

- Produkty pełnoziarniste, np. razowy chleb, są bogate w błonnik i składniki pomagające stabilizować cukier we krwi, co sprzyja spadkowi kortyzolu.

Zielona herbata wycisza układ nerwowy.

Zrób dla drugiego coś dobrego

Już setki osób biorą udział w Akcji Mój Anielski Gest

Pani Maria, 72 lata, z Łodzi nie może samodzielnie chodzić. Kiedy sąsiadka Joanna, pielęgniarka, dowiedziała się o Akcji „Mój Anielski Gest”, zapukała do jej drzwi i pomo-

gła jej zrobić kilka kroków. Przeszły razem od fotela do okna i pani Maria zobaczyła piękne jesienne liście na drzewach.

„Jakie to było przyjemne! Mieszkaliśmy obok siebie całe lata, ale ona była zabiegana, a ja nieśmiała. Teraz co tydzień pijemy razem herbatę. Zaprzyjaźniłyśmy się.”

Pan Stanisław, 84 lata, z Kielc usłyszał o Anielskich Gestach od rodziny i odwiedził jeszcze starszego kolegę z ogródków działkowych. Okazało się, że 92-letni pan Tadeusz nie ma już siły zebrać jabłek z działki. Pan Stanisław zadzwonił po swoją rodzinę i razem zebrali owoce. Pan Tadeusz był bardzo szczęśliwy.

Robert, 17 lat, z Nowej Huty dowiedział się o Akcji Mój Anielski Gest z internetu. Zapukał z herbatą i batonikiem do swojej sąsiadki, starszej pani Izabeli, którą znał tylko z widzenia. Jedno spotkanie zamieniło się w kolejne. A opowieści pani Izabeli o czasach Solidarności stały się dla Roberta tematem szkolnego wypracowania.

A jaki będzie Twój Anielski Gest?

Pomożesz nieznajomemu? Odwiedzisz starszego sąsiada? Wspomożesz kogoś w potrzebie? Mały gest dla Ciebie może znaczyć bardzo wiele dla drugiego człowieka.

1

Zrób swój anielski gest

2

Wejdź na stronę i opisz go
www.akcjamojanielskigest.org

3

Możesz też zadzwonić: + 48 326 306 434
lub wysłać list na adres Asepta ul. Szlak 25,
43-300 Bielsko-Biała

4

Chodźmy razem po Milion

1 0 0 0 0 0 0

Anielskich Gestów

na Wielkim Zegarze Miliona Anielskich Gestów

Kup dodatkowy egzemplarz gazety z informacją o Akcji Mój Anielski Gest i podaruj go znajomemu lub przekaż wiadomość o akcji swoim 3 znajomym. To będzie twój mały Anielski Gest.

Ziołowa ulga dla STAWÓW to Mój Anielski Gest dla siebie

REKLAMA

Nazywam się Olga Wiczorek. Od 25 lat pracuję z ziołami i prowadzę w Rybniku sklep „Boskie Zioła”, który ma już 70-letnią tradycję. Jestem zielarzem-fitoterapeutą, więc można powiedzieć, że na ziołach znam się od podszewki. Przez moje ręce przeszło mnóstwo preparatów, ale mam prostą zasadę: najchętniej polecam to, co sama sprawdziłam i stosuję.

„Smaruję i polecam klientom!”
Większość dnia spędzam na nogach, a po pracy ciągnie mnie do mojego ukochanego ogrodu. Schylanie się, pielęgnowanie roślin i wiele godzin w ruchu sprawiają, że wieczorem nogi, plecy i okolice stawów czują cały dzień. Wtedy chętnie sięgam

po zielony krem Stawosan Q7 i krople laurowe Laurosept. Bardzo lubię ich intensywny, ziołowy zapach i przyjemne rozgrzewanie. Kremem Stawosan smaruję szczególnie okolice kolan, pleców i innych stawów. Laurosept i Stawosan polubili również moi bliscy — u nas w rodzinie nie brakuje spacerów po górach, pływania i jazdy na rowerze. I właśnie dlatego, kiedy klient pyta mnie o ziołowy zestaw do stosowania w okolicach stawów i mięśni, z czystym sercem pokazuję mu Laurosept i Stawosan. Dobra rada też może być Anielskim Gestem. Wierzę, że w pracy zielarza ważny jest nie tylko produkt, ale również czas i uwaga poświęcone drugiemu człowiekowi. W moim małym sklepiku mogą Państwo zapytać mnie o Laurową Kurację na Stawy oraz poznać inne produkty oznaczone serduszkami „Akcji Mój Anielski Gest”. Chętnie podzielę się swoim doświadczeniem i doradzę.

Olga Wiczorek, zielarz-fitoterapeuta
Sklep Zielarski „Boskie Zioła”, Rybnik,
ul. Kościelna 7

Innowacyjna formuła

z liści laurowych i kurkumy oraz 10 składnikami aktywnymi,
która stała się rodzinną tradycją tysięcy Polaków

plecy

łokcie

barki

nadgarstki

kostki

Kremy ziołowe od ASEPTA

Od blisko 30 lat tworzymy tradycyjne produkty
na bazie ziół i wysokiej jakości suplementy diety
Chodźmy razem po Zdrowie

Dostępne w APTEKACH I SKLEPACH
ZIELARSKICH oraz online na www.asepta.pro
Zamówisz także telefonicznie: +48 326 306 434
Podaj kod ANIELSKIGEST przy zamówieniu
online lub telefonicznym i otrzymaj
produkty z sercem Akcji Mój Anielski Gest.

ocena

4,9/5

★★★★★
Średnia z tysięcy
opinii z portalu
sprzedawczego

Na co pomogą owocowe octy

TOP
5

Poznaj ich wyjątkowe właściwości i wybierz idealny produkt dla siebie.

Naturalne octy owocowe to źródło kwasów organicznych i antyoksydantów. Możesz zrobić je sama lub kupić w sklepie ekologicznym. Sprawdź, który z nich najlepiej przysłuży się twojemu zdrowiu. Możesz je pić rozcieńczone wodą albo dodawać do sałatek, surówek, zup, marynat. Pamiętaj tylko, aby stosować je z umiarem, jeśli cierpisz na choroby wątroby i układu pokarmowego (najlepiej po konsultacji z lekarzem).

1 Aroniowy dba o układ krążenia. Jest źródłem antocyjanów oraz polifenoli, dzięki którym wzmacnia naczynia krwionośne i chroni przed miażdżycą. Regularnie stosowany pomaga obniżyć ciśnienie krwi i poprawia profil lipidowy. Najlepiej pić łyżkę octu rozcień-

czoną w szklance wody tuż przed obiadem.

2 Malinowy normuje cukier. Zawarty w nim kwas octowy spowalnia wchłanianie węglowodanów, co zapobiega skokom glukozy po jedzeniu i wspiera walkę z insulinoopornością. Obecne w nim antyoksydanty wspomagają też ochronę przeciwzapalną. Aby utrzymać stabilny poziom cukru, wypijaj 20 minut przed obiadem łyżkę octu rozcieńczonego w szklance wody.

3 Jabłkowy chroni serce. Obecny w nim kwas octowy usprawnia metabolizm tłuszczów i wspiera obniżanie poziomu „złego” cholesterolu LDL. Z kolei polifenole chronią naczynia krwionośne przed stanami zapalnymi. Pij łyżkę octu rozcieńczonego w szklance wody do kolacji – wątroba intensywnie syntetyzuje cho-

lesterol nocą, więc wieczorne wsparcie jest najskuteczniejsze. Możesz też dodawać go do sosów sałatkowych i marynat.

4 Winogronowy opóźnia starzenie. Pozyskiwany z ciemnych winogron, dostarcza silnego antyoksydantu – resweratrolu. Zwalcza on wolne rodniki, chroniąc komórki przed przedwczesnym starzeniem i wspomagając profilaktykę chorób układu krążenia. Pij łyżkę octu rozcieńczonego w szklance wody do śniadania. Ocet ten podkreśla też smak sałatek i sosów do mięs.

5 Gruszkowy poprawia trawienie. Jest łagodny dla żołądka, a zawarte w nim kwasy organiczne poprawiają perystaltykę jelit. Warto doprawiać nim zielone sałaty i pieczone warzywa lub po prostu dodać 1-2 łyżki do szklanki wody i wypić przed posiłkiem.

Pamiętaj o rozcieńczaniu octu wodą – chroni to żołądek oraz szklisko zębów.

CZYTELNICZKI RADZĄ

Wykorzystuję gruszę dla dobra wzroku

Skrywa minerały i witaminy, które korzystnie wpływają na wzrok oraz ukrwienie oczu. Chronią przed kurzą ślepotą. Kilka młodych gałązek gruszy o długości 10-15 cm umyć i pokroić na kawałki. Zalej litrem wody. Gotuj na małym ogniu 7 minut, odstaw na 2-3 godziny do naciągnięcia. Odwar odcedź. Pij po szklance 2 razy dziennie przez 3-4 tyg.

Jadwiga z Katowic

Masz sprawdzony sposób na złagodzenie jakiegś dolegliwości? Podziel się nim z innymi. Prześlij poradę na adres redakcji, z dopiskiem „Czytelniczki radzą” lub e-mailem: zdrowie@dobrytydzien.com.pl

BEZ RECEPTY

Cukierki Glogowe

Cukierki firmy Reutter wspomagają pracę mięśnia sercowego i działają regulująco na krążenie krwi. Do kupienia w aptekach oraz zielarniach.

• cena: 11 zł

Yves Rocher

Intensywnie wzmacniająca wciera przeciw wypadaniu włosów wzmacnia pasma u nasady, ogranicza ich utratę. Produkt nie zawiera silikonów.

• cena: 149 zł

Maculoft

Suplement diety z cynkiem wspiera prawidłowe widzenie. Zawiera m.in. luteinę i zeaksantynę, kwasy tłuszczowe omega-3 (EPA, DHA), witaminę D, z grupy B, E.

• cena: 35 zł

DLA URODY

Kiedy włosy się przetłuszczają

Przygotuj własny preparat do ich mycia. Ograniczy pracę gruczołów łojowych, a włosom nada świeży wygląd. Rozdrobnij dwie łyżki suszonego korzenia mydlnicy lekarskiej. Zalej szklanką wrzącej wody. Przykryj i odstaw na kwadrans. Po tym czasie napar przecedź przez gazę. Dodaj łyżeczkę zielonej glinki. Wymieszaj, przelej do buteleczki. Myj tym włosy 2 razy w tygodniu. Przed użyciem wstrząśnij.

KOLAGENCITO

– dobry wybór każdego dnia!

Kolagen – jest jednym z najważniejszych składników w organizmie!

Produkt wzbogacony z kolagenem i witaminą C dla osób, które chcą świadomie dbać o swoją codzienną dietę. Wygodna forma miękkich pastylek sprawia, że KolagenCito możesz mieć zawsze przy sobie. KolagenCito – dobry wybór! To produkt stworzony z myślą o osobach, które cenią doświadczonego producenta, wygodną formę oraz znane składniki. KolagenCito zawiera kolagen oraz odpowiednią ilość witaminy C, która pomaga w prawidłowej produkcji kolagenu, w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania skóry, kości, chrząstki, ścięgna oraz naczyń krwionośnych.

Dzięki praktycznej formie miękkich pastylek nie wymaga rozpuszczania ani przygotowywania. Wystarczy ssnąć do 3 pastylek dziennie – wygodnie w domu, w pracy, w podróży czy podczas aktywnego dnia. To prosty sposób na wzbogacenie codziennej diety o kolagen i wi-

taminę C. Ponadto witamina C pomaga w prawidłowym funkcjonowaniu układu odpornościowego oraz w ochronie komórek przed stresem oksydacyjnym. W nowoczesnej formie KolagenCito to twój codzienny przyjaciel. KolagenCito to także doskonały pomysł na praktyczny i wartościowy prezent dla bliskiej osoby, która dba o zdrowy styl życia i świadome odżywianie. Eleganckie opakowanie produktu sprawia, że będzie trafionym upominkiem na wiele okazji.

Produkt jest chroniony prawem patentowym na świecie, co potwierdza jego oryginalność i wyjątkowy charakter. Wybierając KolagenCito, sięgasz po produkt opracowany z myślą o wzbogaceniu diety i codziennym komforcie stosowania.

KolagenCito – wygoda i sprawdzone składniki każdego dnia.

Kupisz w aptekach i sklepach zielarskich.

Wanda Rutkiewicz

Pierwsza dama Himalajów

Drobna, delikatna, a zarazem twardy człowiek gór.

Jako pierwsza osoba z Polski zdobyła Mount Everest i K2. Za sukces zapłaciła najwyższą cenę.

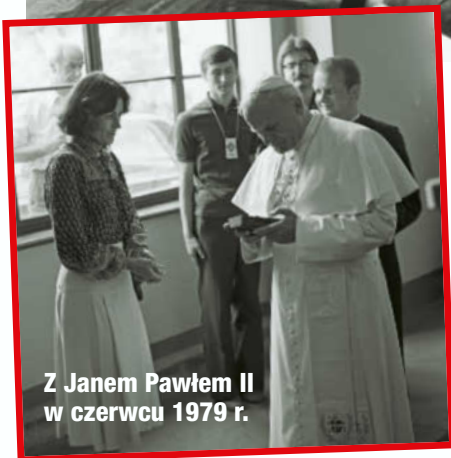
Góry były dla mnie miejscem spokoju i wolności, czułam się w nich jak w domu. Stały się wszystkim, bo byłam w nich szczęśliwa – mówiła Wanda Rutkiewicz (†49).

Bakcyła wspinaczki polknęła podczas studiów. Kolega zabrał ją w Góry Sokole, gdzie wspinali się na skałki. Potem była Szkoła Taternictwa na Hali Gąsienicowej. Tam zetknęła się z tym, z czym miała się zmagać wiele lat: przekonaniem, że wspinaczka to męski sport, a „baby się do tego nie nadają”. Całe życie udowadniała, że to nieprawda. – Chciałam wspiąć się z kobietami, brać na siebie odpowiedzialność, a nie być prowadzona na szczyt przez mężczyzn – tłumaczyła.

Jej dokonania są tak imponujące, że nazwano ją pierwszą damą światowego himalaizmu. Zawsze dążyła do celu: gdy nie zakwalifikowano jej na wyprawę na Lhotse, zorganizowała własną; dzięki temu w 1975 r. pierwsza polska wyprawa kobieca zdobyła Gaszerbrum III. Kiedy wybierała się na Mount Everest, badania wykazały, że ma anemię, więc... zataiła wyniki i zdobyła szczyt. W 1986 r.

Wanda Rutkiewicz w warszawskim mieszkaniu podczas przygotowań do wyprawy w Himalaje.

Z Janem Pawłem II w czerwcu 1979 r.

jako pierwsza kobieta na świecie zdobyła K2.

Splątane losy

To był pamiętny dla nas 16 października 1978 r. Na Mount Everestie Wanda Rutkiewicz stanęła o 13.45. W siedmioosobowej ekipie była jedyną kobietą – trzecią z kolei, której udało się wejść na najwyższy szczyt świata, pierwszą osobą z polskim paszportem. Zrobiła zdjęcie, ale kamera, którą wniosła ze sobą, odmówiła współpra-

cy. Wanda zostawiła na szczycie przywieziony z Polski kamień, potem do kieszeni puchowej kurtki włożyła kamień z Mount Everestu.

W tym czasie w Watykanie trwał drugi dzień konklawe po śmierci Jana Pawła I. Dokładnie o godzinie 18.18 padło „Habemus Papam”, a światu ukazał się Karol Wojty-

ła, który jako nowy papież przyjął imię Jan Paweł II. Wanda usłyszała o tym w obozie, po zejściu z Everestu. Zaprażyła spotkać się z papieżem. Już planowała wyjazd do Watykanu, gdy okazało się, że papież odwiedzi Polskę!

Spotkali się 10 czerwca 1979 r. w krakowskim Pałacu Biskupów. Gdy ona padła na kolana, Jan Paweł II podniósł ją za łok-

cie, czule przygarnął do siebie i powiedział: – Pani Wando, ludzie gór witają się stojąc.

Kamień z Everestu

Himalaistka wręczyła papieżowi oprawiony w srebro kamień z Everestu zabrany z tzw. dolnego szczytu. On jej różaniec z pereł. Przy pożegnaniu zaprosił do Watykanu: – We dwoje wyrwiemy się w góry, nie bacz na to, co ludzie powiedzą...

W 1992 r. Wanda Rutkiewicz wyruszyła w swą ostatnią wyprawę w Himalaje, na Kanczen dzongę. Kierownik wyprawy Carlos Carsilio po raz ostatni widział ją 12 maja ok. godz. 20, kiedy schodził ze szczytu. Widząc, jak była osłabiona, namawiał ją, by zrezygnowała z podejścia. Odmówiła. Ciała Wandy Rutkiewicz nigdy nie odnaleziono.

„Dobry Bóg tak chciał, że tego samego dnia weszliśmy tak wysoko. Oboje po raz pierwszy z Polski”

RELAKS Z KRZYŻÓWKĄ

Drodzy Czytelnicy. W poniższej krzyżówce panoramicznej rozwiązanie odczytacie z liter wpisanych na niebieskich, ponumerowanych polach.

zimny wiatr francuski	do produkcji nawozów		lata bez pilota	produkuje mąkę		główne biuro		na czele sekty	ustęp tekstu	czołg Szarika	TRUDNOŚĆ ★★★★☆
			mebel Madeja	kształt jajka		wpływy z handlu paliwo jądrowe					3
złoty środek	pobudka, powód		namiot Apacza		wodny ptak			sąsiad Mazura			odłamki muru bywa syzyfowa
					niegdyś wędrowny śpiewak						
na smalec i skwarki					nauczyciel hiszpańskiego						
	egipski bocian		część stołu	atrybut Apolla	rywal Jelcza	1		miniżarówka			
składał hołd możnemu feudałowi	złot czarownic				zespół jazzowy			okrągła kluska		atleta, mocarz	
				świergot			sedno sprawy				
twarda żywica				muzyczna wprawka	początek dnia						
leśny azyl dla zwierząt							gra z mydłem				
							rybi tłuszcz	6			
			rymskie łaźnie publiczne								
			kuzyn żyrafy		fiasco, kłapa	organ dowódcy w wojsku				porządek, harmonia nieudane ciasto	
wąż lub szal						członek zakonu	żart, drwina		naprawi buty		4
święteczna ozdoba									ogranicza swobodę		
			siodło wojskowe kryte skórą						pomysł		
						pieniek, klocek					osąd, pogląd
walczy z bykiem			szewska forma	pokrywa dach							
	7										
duży rozmiar alabaster	mleczny cukierek		„krok” kangura								
głos lwa											
zboże na mąkę											
owocowy napój											

Chcesz sprawdzić, czy masz poprawnie rozwiązane krzyżówki?

Zeskanuj kod QR.

1	2	3	4	5	6	7

Rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7

RELAKS Z KRZYŻÓWKĄ

JOLKA

Miejsce wpisywania wyrazów należy ustalić samemu. Dla ułatwienia ujawniliśmy jedną z liter. W nawiasach podano, z ilu liter składa się odgadywane słowo. Rozwiązanie utworzą litery z ponumerowanych pól.

			4			A				A	TRUDNOŚĆ ★★★★★	
A				A					2			
			3				1	A		A		
									A	5		A

Rozwiązanie

1	2	3	4	5

- niedrożność (5)
- faza Księżyca (6)
- warta na statku (6)
- duszek leśny (3)
- odprężenie (4)
- pasożyt koni (4)
- zna Koran (4)
- odbiór zastawu (5)
- sygnał, syrena (5)
- ... Przymierza (4)
- zamieszanie (5)
- żona lorda (4)
- etap, runda (4)
- na głowie Indianina (9)
- szybki bieg (5)
- odprowadza dym (4)

DOBRY TYDZIEŃ

Redaktor Naczelna: Marta Lubartowska
Redaktor Zarządzający: Paweł Górnkowski
Adres redakcji: ul. Motorowa 1, 04-035 Warszawa,
e-mail: redakcja@dobrytydzien.com.pl
Sekretariat: Marta Stolarska 22 5170100

Hub Rozrywka i TV

Redaktor Zarządzająca:
Anita Nawrocka

Planerzy: Paulina Kluczek-Sawa,
Dariusz Baran

Koordinatory: Wojciech Chelchowski,
Barbara Stasiak, Gabriela Wolak-Wereśniak

Redaktorzy: Krzysztof Beśka, Marta
Drobnik, Aleksandra Jarosz, Angela

Kolowiecka, Violetta Kraskowska, Dariusz

Mól, Anna Napierała, Agnieszka Pacuła,
Anna Ratigowska, Marek Stecko, Kinga

Szafra, Ewa Tarasiuk, Barbara
Włodarska-Mołęda

Hub Poradniki

Redaktor Zarządzająca:
Monika Bobowska

Hub Reportaż i Story
Redaktor Zarządzająca:

Agnieszka Walczak

Wydawnictwo
Bauer Sp. z o.o.
Sp. j.
ul. Motorowa 1,
04-035 Warszawa

Prezes Zarządu: Tomasz Namysł

Członkowie
zarządu: Andrzej Chojnowski, Marek
Lasota

Dyrektor Pionu Wydawniczego:

Marek Lasota

Publiker/Wydawca: Anna Marak

Dyrektor ds. produkcji: Piotr Orełko

Dyrektor ds. Dystrybucji i Obsługi

Klienta Piotr Ludwicki

Dział Kolportażu: ul. Motorowa 1,

04-035 Warszawa,

Prenumerata krajowa i zagraniczna:

czytelnia.pl, e-mail: prenumerata@bauer.pl,

tel.: 67 210 86 05, 67 354 16 05

(w godz. 8-17).

Dyrektor Biura Reklamy:

Izabela Sarnecka

Dyrektor Segmentu Pism Poradniczo-

Rozrywkowych: Katarzyna Kilanowska,

e-mail: katarzyna.kilanowska@bauer.pl

Hub Fotoedycji:

Lider: Agata Zasada

Koordinatory: Emil Przygodzki,

Magdalena Wojno

Fotoedytory: Magdalena Dąbek-

Makowska, Ludmiła Jeruchimowicz,

Anna Jurczewska, Grzegorz Lech,

Karolina Liżewska

Hub Graficzny

Dyrektor: Robert Latek

Liderzy: Agnieszka Andrzejewska,

Michał Leuszniewicz,

Wojciech Makowski

Koordinatory: Małgorzata Kaptur,

Bartłomiej Raźny

Graficy: Leszek Chyliński, Jacek Czekala,

Anna Fortuna, Małgorzata Kaptur,

Robert Kowalczyk, Monika Grunt-Maj,

Grażyna Szulkowska,

Robert Zalewski.

Druk: Bauer Print Ciechanów

Sp. z o.o. Sp. j., ul. Niechodźka 25,

06-400 Ciechanów.

Wydawnictwo jest

członkiem

Polskiej Izby

Wydawców

Rozpowszechnianie redakcyjnych materia-
łów publicystycznych bez zgody wydawcy
jest zabronione. Wydawca czasopisma
ostrzega PT. sprzedawców, że sprzedaż
aktualnych i archiwalnych numerów cza-
sopisma po innej cenie niż wydrukowana na
okładce jest działaniem na szkodę

Wydawcy i skutkuje odpowiedzialnością
sądową. Za treść ogłoszeń redakcja ponosi
odpowiedzialność w granicach wskazanych
w ust. 2 art. 42 ustawy Prawo prasowe.

Niezamówionych materiałów nie zwraca-
my. Wszelkie skargi, reklamacje i pytania
dotyczące publikowanych reklam należy
kierować na adres: reklama@bauer.pl

Fotorealistyczne obrazy w tym wydaniu,
które zostały wygenerowane lub zmodyfi-
kowane przy użyciu sztucznej inteligencji,
oznaczamy symbolem

WYKREŚLANKA

Podane słowa
wykreśl
z diagramu
(poziomo,
pionowo
albo na ukos
– wprost
lub wspak).
Nieskreślone
litery czytane
rzędami
utworzą
rozwiązanie.

- APOSTOŁ
- BARISTA
- DZIÓB
- EKLER
- KRYPA
- POMOST
- PREMIA
- PROGNOZA
- TEATR
- TOPÓR
- TRANS
- TRZASK
- WOLTA
- ZŁOTKO

A	P	Y	R	K	TRUDNOŚĆ ★★★★★	
A	P	O	S	T		
P	R	E	M	I	A	W
P	O	L	K	O	O	K
S	G	K	A	L	S	S
D	N	R	T	A	E	T
Z	O	A	Z	O	O	R
I	S	R	R	P	Ł	T
Ó	T	I	Ó	T	K	Z
B	A	R	I	S	T	A

Rozwiązanie

TRUDNOŚĆ
★ ★ ☆ ☆ ☆

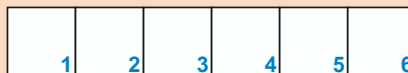

POZIOMO:

1. waluta Kuby
4. okienko w dachu
6. biega na setkę
7. jego liście są przyprawa

PIONOWO:

- 2. przyjęcie listu
- 3. ilość, liczba
- 5. bajka, legenda
- 6. ruch tłoka

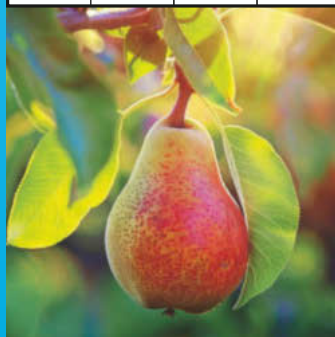

**Chcesz sprawdzić,
czy masz poprawnie
rozwiązane krzyżówki?
Zeskanuj kod QR.**

TRUDNOŚĆ
★★★★☆

Wyrazy w żółtych kratkach odgadnij na podstawie zdjęć. Rozwiązanie odczytasz z liter wpisanych na niebieskich, ponumerowanych polach.

[illegible]

Rozwiązanie

1	2	3	4	5	6

Dzwoniąc, użyj kodu: WEEKEND50
i skorzystaj z okazji na tej stronie!

OFERTA WAŻNA DO WYCZERPIANIA ZAPASÓW

Zadzwoń teraz:

71 300 38 77

Pon.-pt. 8:00-20:00, sob. i niedz. 9:00-20:00
(Standardowy koszt połączenia telefonicznego dla operatora.)

Tele outlet
Znajdź okazję i dzwoni!

REKLAMA

1. Minigrzejnik termoceramiczny

Nie grzej na darmo pustych pomieszczeń! Minigrzejnik tworzy strefę chmur ciepłego powietrza dokładnie tam, gdzie potrzebujesz. Dzięki technologii termoceramicznej może ogrzewać kilka m² na minutę! Kompaktowe urządzenie grzewcze zużywa znacznie mniej energii, co może pomóc zaoszczędzić na rachunkach.

Włącznik czasowy

2 tryby nawiewu

Regulowany termostart

- **Energooszczędny** – wspiera niższe zużycie prądu
- **Przenośny**, cichy – do domu, garażu, na działkę
- Zaprojektowany z myślą o bezpieczeństwie

109 zł

2. Sokół pustułka – strażnik ogrodu i balkonu

Pomocny do ochrony balkonu, działki, ogrodu, sadu, pól uprawnych, grządek i rabatek. Może odstraszać ptaki wyjadające owoce i nasiona oraz gołębie, które paskudzą balkon odchodami. Sokół pustułka może szybko przegonić je na dobre.

- Odporny na warunki atmosferyczne i promieniowanie UV
- Już po jednym dniu możesz uwolnić się od szkodników!
- Może chronić dzień i noc!

89 zł

DO OGRODU, TARASU I NA BALKON

3. Mikrokamera monitoringowa

Zabezpieczenie domu, mieszkania, garażu i działki przed włamaniem! Nagrywa w jakości Full HD – można zobaczyć niemal każdy szczegół i usłyszeć szept. Aktywuje się, gdy wykryje ruch, i może działać do 30 dni na jednym ładowaniu! W razie zagrożenia włącza alarm i wysyła powiadomienie na smartfon.

- ✓ Wyraźny obraz i dźwięk
- ✓ Wbudowany noktowizor i podczerwień
- ✓ Pole widzenia aż 150°!

119 zł

5 x 4,5 x 4,5 cm

HD 1080P

WIFI

4. Teleskopowa miniluneta 40x60

Daje wysoki kontrast i wysoką ostrość obrazu. Dzięki jasnym szkłom pryzmatycznym będziesz mieć szansę wyraźnie zobaczyć oddalone obiekty: w dzień, w nocy, pod słońce i we mgle! Dodatkowo, mocując smartfona na statywie za pomocą przysawki, zrobisz ciekawe zdjęcia i filmy. Wodoszczelna.

- Regulacja przybliżenia od 66 m do 8 km!
- W zestawie też: smycz, statyw, przystawka do smartfona, ściereczka, pokrowiec

Technologia BaK-4
jasny obraz bez winietowania

CZYSZTE SZYBY BEZ SMUG

7. Magnetyczna myjka do okien

Zadbaj o bezpieczeństwo! Z tą myjką umyjesz okna na blysk bez wychylania się! Przytóż obie części myjki z obu stron okna – będą się przyciągać za pomocą magnesów. Gdy przesuniesz jedną, druga automatycznie podąży za nią, myjąc okno z obu stron!

- Lśniące szyby bez smug i zacieków!
- Specjalne gąbki za 1 pociągnięciem zbierają kurz i zasznięty brud!

10. Odkryacz syfonów, umywalk, zlewów

Odetka odpływ w umywalce, zlewaniu, prysznicu czy muszli klozetowej! Działając z wykorzystaniem technologii wysokociśnieniowej może przepchnąć zatory: z włosów, mydła, papieru czy reszek jedzenia! Możesz uniknąć wysokich kosztów za hydraulika, a także konieczności używania żrących środków, które mogą uszkadzać rury.

- Natychmiastowy efekt!
- Bez chlapania i bałaganu

5. Latarka patrolowa LED 4 w 1

Oświetlisz nią kemping, garaż, piwnicę, działkę, leśną ścieżkę czy sytuację alarmową na drodze. 4 diody LED dają solidny strumień jasnego światła o mocy 800 lm, który oświetli prawie wszystko w zasięgu nawet 200 metrów! Straż morską, a także służby mundurowe często używają latarek właśnie od 500 do 1000 lm.

- Funkcja lampionu – zawieszysz ją też w namiocie
- 4 tryby świecenia: mocne, średnie, boczne, stroboskopowe
- Wodoodporna

4 diody LED o mocy aż 800 lumenów!

ZASIĘG DO 200 m!

8. Ekran-lupa do telefonu z głośnikami

Aż 3-krotne powiększenie obrazu i wbudowane głośniki Bluetooth! Ekran-lupa może zwiększyć komfort przeglądania internetu, czytania książek, oglądania filmów oraz rozmów wideo – bez okularów i wytężania wzroku. Przeglądaj internet i czytaj wygodnie dla oczu i bez zmęczenia.

11. Minimaszyna do szycia

Dzięki technologii automatycznej kontroli szycia sama reguluje szerokość, gęstość ścięcia i nałożenie nici. Teraz błyskawicznie podwiniesz spodnie, zszyjesz zastony czy gruby dżins.

- Sprytna, mała i praktyczna
- Nie musisz umieć dobrze szyć, żeby jej używać!

W zestawie: 3 szpulki z nićmi, zapasowa igła, trzpień do dużych szpułek, nawlekać do igieł

6. Miotacz gazu pieprzowego do samoobrony

Legalne i bezpieczne dla użytkownika narzędzie do samoobrony. Pisknięcie może powstrzymać napastnika na ok. 30 min, powodując pieczenie i łzawienie oczu, a Tobie dać czas na ucieczkę i wezwanie pomocy.

- Steżenie (10%) środka drażniącego OC
- Praktyczny klips – przypnij do ubrania
- Bądź spokojniejszy po zmroku i w ciemnej uliczce

9. Bardzo mocna taśma naprawcza

Możesz ją przyklejać na sucho, mokro, a nawet pod wodą! Wykonana jest z grubej, elastycznej gumy, wzmocnionej włókniną, która dopasowuje się do większości kształtów. Tworząc wodoszczelną barierę. Także na nierównych powierzchniach: drewnie, tynku czy betonie.

- Świetnie zabezpieczy różnego rodzaju sprzęty!
- Niezastąpiona w domu, na zewnątrz, w samochodzie

12. Pas myjąco-masujący 2 w 1

Łatwo umyjesz z nim całe ciało (plecy, szyję, ramiona, biodra) pod prysznicem czy podczas kąpieli w wannie! Bez konieczności wyginania i wykręcania rąk! Wypustki mogą delikatnie usunąć brud, martwy naskórek czy nadmiar sebum. Oczyszczają i wygładzają skórę.

- 2 wygodne antypoślizgowe uchwyty
- Umyjesz nim stopy bez schylania się!

Wypustki czyszczące-peelingujące!

Każdy produkt otrzymasz tylko w sprzedaży telefonicznej.

Gwarantujemy wysoką jakość!

71 300 38 77

Pon.-pt. 8:00-20:00, sob. i niedz. 9:00-20:00
(Standardowy koszt połączenia telefonicznego dla operatora.)

Zajęte?
Dzwoń ponownie!

Darmowa dostawa przy zakupie min. 4 produktów

Bezpieczna płatność przy odbiorze

Szczegóły oraz informacje dotyczące zwrotów i reklamacji dostępne pod adresem sprzedawcy: NARGO INVEST SP. Z O.O. UL. ŻOŁNIERZY I ARMII WOJSKA POLSKIEGO 10/B6, 81-383 GDYNIA contactpl@globadvice.info, +48538448631, contactpl@globadvice.info. Regulamin: https://customers-statute.com/statute/pl/

Słowo Boże rozważa książd Przemysław Kawecki SDB, salezjanin, wychowawca, dziennikarz. Autor książek i programów TV. Proboszcz Polskiej Misji Katolickiej w Berlinie.

12 X PONIEDZIAŁEK

„(...) Ku wolności wyswobodził nas Chrystus. (...) nie poddawajcie się na nowo pod jarzmo niewoli!” Ga 4,31-5,1

Można wyjść z niewoli i nadal nosić ją w sobie. Wracając do dawnych lęków, uzależniać swą wartość od opinii innych, pozwalać, by poczucie winy odbierało nadzieję. Jezus nie uwalnia Cię tylko od czegoś, ale też do czegoś: do miłości, odpowiedzialności. Wolność to dar, trwanie w nim wymaga odwagi.

Patron dnia: błogosławiony Jan Beyzym. Jezuita, gdy miał 48 lat, popłynął na Madagaskar, by zająć się trędowatymi. Sam opatrywał ich rany, zbudował dla nich szpital.

13 X WTOREK

„I będę się weselił z Twoich przykazań, Moje ręce wznoszę ku Twym wyrokom, które miłuję (...)” Ps 119, 47-48

Człowiek nie lubi przykazań, dopóki ktoś nie urządzi mu życia bez nich. Nie okłamię, nie zdradzi, nie okradnie. Wtedy wie, że „nie wolno” może znaczyć: „nie pozwalam Ci skrzywdzić człowieka”. Psalmista w Bożych słowach usłyszał troskę, nie pogroźkę. Ufa Bogu, który nie odbiera mu radości, lecz uczy żyć bez krzywdzenia siebie i innych.

Patron dnia: błogosławiony Honorat Koźmiński. Został kapucynem po tym, jak uwięziony przez rosyjskich zaborców ujrzał Jezusa. Założył kilkanaście zgromadzeń.

MODLITWA DO
BŁ. HONORATA
KOŹMIŃSKIEGO

Boże, Ty raczyłeś obdarzyć bł. Honorata – gorliwego kapłana duchem troskliwej miłości i dałeś mu łaskę wiele dusz pojednać z Tobą, spraw, aby wszyscy chrześcijanie dostąpili Twego przebaczenia i dostąpili życia wiecznego w Niebie. Amen.

14 X ŚRODA

„Biada wam, faryzeuszom, bo lubicie pierwsze miejsce w synagogach (...) jesteście jak groby niewidoczne (...)” Łk 11, 43-44

Nie każde zło jest oczywiste. Czasem siedzi w pierwszym rzędzie i pięknie dobiera słowa. Jezus mówi o niewidocznych grobach, bo człowiek stwarza pozory. Najgorsze nie jest to, że lubisz, gdy cię widzą, ale gdy przez Ciebie ludzie przestają widzieć Boga.

Patronka dnia: święta Małgorzata Maria Alacoque.

Jezus ukazał skromnej wizytce Swoje serce gorejące miłością do ludzi.

15 X CZWARTEK

„W Nim mamy odkupienie przez Jego krew – odpuszczenie występków (...)” Ef 1, 7-8

Czasem ktoś nam przebacza, ale przy pierwszej kłótni wszystko znówu wypomina. Trudno jest więc uwierzyć, że Bóg działa inaczej. A jednak! Sw. Paweł pisze, że Bóg nie skąpi nam łaski, a Jezus oddał życie, byśmy mogli do Niego wrócić. Możesz przyjść z tym, czego się wstydzisz, bez udawania.

Patronka dnia: święta Teresa z Ávili. Po 18 latach w klasztorze, patrząc na obraz Jezusa Ubiczowanego, nawróciła się. Lubiła śpiewać i tańczyć z kasketami. Mistyczka.

Zawsze dziękuje Bogu

Wilfredo Leon został uznany za najbardziej wartościowego zawodnika zakończonych niedawno mistrzostw Europy siatkarzy. – Złoty medal dedykuję najpierw Panu Bogu, bo dał mi taką moc i siłę, której inni nie mieli – powiedział sportowiec. Zawsze dziękuje Bogu. Wiara jest dla niego bardzo ważna. Mówi, że jest wymodlonym dzieckiem, bo mama, u której lekarze zdiagnozowali bezpłodność, wyślagała u Boga dar potomstwa.

16 X PIĄTEK

„Nie bójcie się tych, którzy zabijają ciało, a potem już nic więcej uczynić nie mogą. (...) bójcie się Tego, który po zabiciu ma moc wtrącić do piekła (...)” Łk 12, 4-5

Diabeł nie musi odebrać Ci życia. Wystarczy, że przekona Cię, byś przeżył je bez Boga. Osobowe zło działa też przez pokusę: podsuwa kłamstwo, oswaja z grzechem, uczy odkładać nawrócenie na później. A Jezus przypomina, że stawką jest wieczność. Bojaźń Boża pozwala potraktować tę walkę poważnie i ufać Temu, do którego należy ostatnie słowo. Kiedy przestałeś walczyć ze złem, a zacząłeś je sobie tłumaczyć?

Patron dnia: święty Gerard Majella. Redemptorysta. Falszywie oskarżony przez ciężarną kobietę o bycie ojcem jej dziecka, nie bronił się; ona później oczyściła go z zarzutów. Oredownik kobiet w ciąży, małżeństw proszących o potomstwo.

17 X SOBOTA

„Kto się przyzna do Mnie wobec ludzi, przyzna się i Syn Człowieczy do niego (...); a kto się Mnie wyprze wobec ludzi, tego wyprę się i Ja (...)” Łk 12, 8-9

Łatwo przyznawać się do Jezusa wśród tych, którzy za to pochwalą. Trudniej, gdy trzeba stracić dobrą opinię, wygodę, czyjaś przychylność. Można się Go wyprzeć bez słowa: wystarczy zostawić krzywdzonego człowieka samego, by nie narazić się pozostałym. Jezus mówi, że nasze wybory mają znaczenie sięgające wieczności. Obiecuje stanąć po stronie tego, kto dochowa Mu wierności, choćby wszyscy inni się odwrócili. Jakiego wyboru Ty dokonujesz w swoim życiu?

Patron dnia: święty Ignacy Antiocheński. Gdy został skazany na pożarcie przez lwy, siedł do Rzymu i prosił, by nie zwracano się do cesarza o jego ułaskawienie. Z radością zginął za wiarę.

18 X NIEDZIELA

„Oddajcie więc cesarowi to, co należy do cesarza, a Bogu to, co należy do Boga”

Izabela Waszkiewicz: Na czym właściwie polegała pułapka zastawiona na Jezusa?

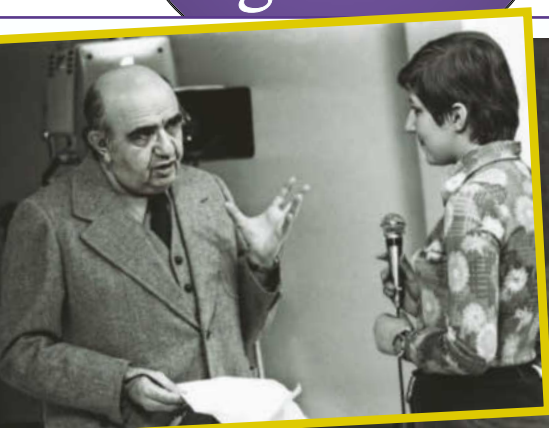
Ks. Przemysław Kawecki: Dziś pytanie o płacenie podatków nie wydaje się wyrafinowane. Tyle że pytano o podatek płacony okupantowi. Jeśli Jezus odpowie: „Płaćcie”, można Go przedstawić jako sprzymierzeńca Rzymu, obojętnego na upokorzenie swego narodu. Jeśli powie: „Nie płaćcie”, można Go oskarżyć o bunt. Dlatego razem przyszli do Jezusa uczniowie faryzeuszów i zwolennicy Heroda. To środowiska o różnych interesach, tu mają wspólny cel.

Jezus prosi o przyniesienie denara – czy to zręczny unik z Jego strony? Odpowiada

głębiej, niż oczekują pytający. Każe spojrzeć na konkretną monetę: czyj wizerunek nosi? Potem Jezus mówi o oddaniu cesarowi tego, co do niego należy. Uznaje istnienie zobowiązań wobec porządku doczesnego, ale dodaje zobowiązanie wobec Boga. I druga część wypowiedzi jest kluczowa – czy człowiek oddaje Bogu to, co Boże. Pytający chcieli rozliczyć Jezusa z politycznej deklaracji, a sami zostają postawieni wobec pytania o wierność.

„Faryzeusze (...) Posłali więc do Niego swych uczniów razem ze zwolennikami Heroda (...): «Czy wolno płacić podatek cesarowi, czy nie?» Jezus przejrzał ich przewrotność i rzekł: «Czemu wystawiacie Mnie na próbę, obłudnicy? Pokażcie Mi monetę podatkową!» Przynieśli Mu denara. On ich zapytał: «Czyj jest ten obraz i napis?» Odpowiedzieli: «Cezara». Wówczas rzekł do nich: «Oddajcie więc cesarowi to, co należy do cesarza, a Bogu to, co należy do Boga»” Mt 22, 15-21

„Cesarowi, co cesarskie, Bogu, co Boskie” – czyli państwo zajmuje się życiem, a Kościół modlitwą? Takie rozdzielenie byłoby bardzo wygodne. W niedzielę słucham w kościele kazania o miłości bliźniego, a od poniedziałku mogę uznać, że w firmie, urzędzie czy w polityce obowiązują zupełnie inne zasady. A Jezus oczekuje od nas wierności Ewangelii, niezależnie od okoliczności, w których się w danej chwili znajdujemy.

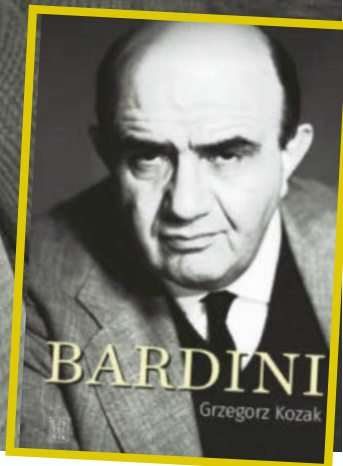

Był pedagogiem i mentorem dla młodych twórców – prowadził programy telewizyjne, w których wyszukiwał talenty.

Legendarny aktor i reżyser, uznawany za jeden z największych autorytetów polskiego teatru.

Przetrwał koszmar okupacji dzięki pomocy przyszłej żony i jej rodziny.

Ucieczka ocaliła mu życie

Kiedy wybuchła wojna, Aleksander Bardini miał 26 lat i mieszkał we Lwowie. W wypełnianych po latach ankietach Związku Artystów Scen Polskich na pytanie, co robił w czasie okupacji hitlerowskiej, aktor i reżyser pisał: „robotnik przy niwelacji dróg, pomocnik murarski, sanitariusz, od 1942 do 1944 ukrywałem się”. Sanitariuszem był w szpitalu żydowskim na terenie getta. W dniu likwidacji placówki niemieckiej żołnierz, widząc, że ubrany w biały fartuch Bardini pomaga wyjść choremu do czekającej na zewnątrz ciężarówki, wymamrotał do niego po niemiecku: „Co tu jeszcze robisz, idioto, uciekaj i chowaj się”. Tak właśnie zrobił.

Musiał się ukrywać

Historię ocalenia pana Aleksandra opisał znany dziennikarz Grzegorz Kozak. Najpierw Bardini ukrywał się w pewnym domu pod Lwowem.

Kiedy ktoś pukał do furtki, wchodził do dołu pod werandą i nakrywał się deską z ziemią i trawą. Tak doczekał późnej jesieni 1942 r. Jednak nie chcąc dłużej narażać życzliwych mu gospodarzy, wrócił do okupowanego przez nazistów miasta. Tam przygarnęła go rodzina, u której w początkach wojny wynajmował pokój. Trzy siostry Aftanasow mieszkaly w kamienicy przy ulicy Zyblikiewicza, dwie z mężami i dziećmi.

„Wezwano stolarza, który zabił kąt deskami. Deski zalapiono gliną z wapnem, poczem ustawiono aż do sufitu półki na prowiant. Z korytarza przebiliśmy do bunkra dziurę o średnicy zwykłej beczki. Dziurę tę zasłonięto dębowym wieszadłem. Jedna deska wieszadła otwierała się jak drzwi. Kiedy rozlegał się na schodach odgłos kroków albo dzwonek, biegłem do wieszadła, otwierałem drzwi i wlałem do dziury. Drzwi zamykano za mną i wieszano

plaszcz. W dziurze siedziałem na czworakach, póki nie minęło niebezpieczeństwo” – wspominał po latach Aleksander Bardini.

Dzięki temu przeżył. A po wyzwoleniu, w kwietniu 1945 r., ze starszą od siebie o osiem lat Julią Aftanasow wzięli ślub. Zbliżyła ich do siebie jeszcze jedna rzecz. Kilka miesięcy wcześniej Julia znalazła się w śmiertelnym niebezpieczeństwie. W styczniu 1945 r. została aresztowana przez NKWD. Powodem prawdopodobnie była okoliczność, że jej rodzina ze strony mamy miała pochodzenie niemieckie, o czym ktoś „życzliwy” musiał donieść Sowietom. Julia była już w ciąży. Aleksander Bardini słał do więzienia czułe listy, maść na świerzby i szukał sposobu wyciągnięcia ukochanej ze zrat.

Mogli na siebie liczyć

Bardini poprosił o pomoc Bronisława Dąbrowskiego, dyrektora teatru, w którym

Historię jego życia opowiedział dziennikarz Grzegorz Kozak w biografii, która właśnie się ukazała.

pracował. Ten pojechał do Kijowa, do Wandy Wasilewskiej. Wpływowa komunistka знаła Bardiniego z czasów pierwszej sowieckiej okupacji, kiedy reżyserował jej sztukę. Zachowała się wyjątkowo przyzwoicie: zadzwoniła do samego Ławrientija Berii, który w tamtym czasie kierował NKWD, a ten wydał polecenie, by panią Julię jak najszybciej wypuścić z więzienia.

Córka Bardinich, Maria, zwana Maliną, przyszła na świat w sierpniu 1945 r. we Lwowie. Kilka dni później cała rodzina wyjechała do Polski. Małżeństwo Aleksandra i Julii przetrwało pół wieku, do śmierci aktora i reżysera w 1995 r. Do końca uchodziło za jedno z najtrwalszych, opartych na głębokim zaufaniu i wspólnych dramatycznych przeżyciach.

Ojciec Święty błogosławi niepełnosprawnego chłopca.

Leon XIV przed Grotą Lourdes z jednym z uczestników modlitwy różańcowej.

Różaniec miliona dzieci

Kocham Cię, Jezu! Kocham Cię, Maryjo! – wołały dzieci z głębi serc razem z Ojcem Świętym. To zapoczątkowało inicjatywę, która została podjęta także w naszym kraju.

WOgrodach Watykańskich 1 października odbyła się nie- zwykła modlitwa. Leon XIV, przy znajdujące się tam Grocie Matki Bożej z Lourdes, odmawiał różaniec z najmłodszymi. Przybyło ponad siedemset osób, wśród nich dzieci z różnych zakątków globu – m.in. z Włoch, Pakistanu, Syrii, Niemiec, Argentyny, Brazylii, Portugalii, Szwajcarii i Ukrainy. Razem z papieżem z głębi swoich małych serduszek, przesuwając paciorki różańca, modliły się w intencji pokoju.

Tego wieczoru, gdy na Rzymem powoli zapadał zmrok, w Ogrodach Watykańskich panowała niezwykła atmosfera. Były kwiaty składane jako znak miłości, zapalone światła

i najważniejszy tego wieczoru różaniec. Ponieważ był to czwartek, Leon XIV rozważał z dziećmi przeznaczone na ten dzień tygodnia tajemnice światła – od chrztu w Jordanie, przez objawienie się Jezusa na weselu w Kanie, głoszenie Królestwa Bożego, Przemienienie na Górze Tabor aż po ustanowienie Eucharystii. To druga część różańca, którą, jako uzupełnienie odmawianych od dawna trzech pozostałych tajemnic – radosnych, bolesnych i chwalebnych, wprowadził św. Jan Paweł II.

– Dzisiejszego wieczoru prosimy o szczególnie dar: o pokój dla wszystkich dzieci na świecie, zwłaszcza dla tych, które żyją tam, gdzie trwa wojna –

zaapelował Leon XIV. Nawiązał z dziećmi dialog i zachęcił je do wspólnego wołania: „Kocham Cię, Jezu! Kocham Cię, Maryjo!”.

Wspólna modlitwa różańcowa zainaugurowała światową inicjatywę „Milion dzieci modli się na różańcu” organizowaną

„Modlitwie zawsze muszą towarzyszyć dobre uczynki i gesty miłości”

przez papieskie stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie. Akcja trwała od 1 do 7 października. W tym czasie w domach, rodzinach, szkołach i parafiach w wielu krajach trwała modlitwa różańcowa.

– Na całym świecie milion dzieci modli się z nami. Milion! Pomyślcie: pięćdziesiąt milionów „Zdrowaś Maryjo”, które wznoszą się ku Niebu ze wszystkich stron i we wszystkich językach ziemi, prosząc o pokój – tak entuzjastycznie opisywał to Ojciec Święty. Porównał tę modlitwę do jednego ogromnego różańca, który obejmuje wszystkie kontynenty, rasy i narody.

Leon XIV zaapelował o to, by nie poprzestawać na modlitwie, bo ona ma prowadzić do konkretnych gestów: w domu, szkole, na katechezie, podczas zabawy i uprawiania sportu. – Modlitwie zawsze muszą towarzyszyć dobre uczynki i ge-

SŁOWO DO WIERNYCH

„Pokoju nie trzeba wymyślać: trzeba go przyjąć, akceptując bliźniego jako naszego brata i siostrę. Nikt nie wybiera swoich braci i siostr: musimy się tylko wzajemnie przyjmować!”

sty miłości. Właśnie w ten sposób wzrasta pokój! – tłumaczył następca św. Piotra.

W Polsce także podjęto tę modlitewną inicjatywę, która została zapoczątkowana w 2005 roku w Caracas w Wenezueli. Inspiracją były słowa przypisywane św. Ojcu Pio: „Kiedy milion dzieci będzie odmawiać różaniec, świat się zmieni”.

Głównym miejscem tegorocznego różańca w Polsce było Narodowe Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu. Kolejne polskie edycje akcji łączy symboliczny „wędrujący różaniec”. W 2024 roku towarzyszył dzieciom modlącym się na Kasprowym Wierchu, rok później znalazł się podczas finału na plaży w Sopocie.

Jak tłumaczą organizatorzy, różaniec przekazywany z miejsca do miejsca tworzy symboliczną drogę modlitwy przez Polskę nasz kraj i przypomina o wspólnej intencji.

Papież entuzjastycznie witany przez licznie zebranych w Ogrodach Watykańskich.

KRZYŻ. POD TYM ZNAKIEM ZWYCIĘZYSZ!

BRELOK „NIE WSTYDZĘ SIĘ JEZUSA”

Nie wstydzę się Jezusa – brelok z takim hasłem nosi od 2011 roku **ponad milion Polaków**, którzy włączyli się w **wielką akcję ewangelizacyjną zainicjowaną przez Sławomira Olejniczaka, prezesa Stowarzyszenia Kultury Chrześcijańskiej im. Ks. Piotra Skargi**. Akcję tę poparło wiele znanych postaci życia publicznego: piłkarze Robert Lewandowski i Jakub Błaszczykowski, kompozytor Michał Lorenc, dziennikarz Przemysław Babiarczy czy aktor Radosław Pazura.

Czy jest ważniejszy symbol w życiu chrześcijanina niż krzyż? Wienczy on wieże naszych kościołów, spoglądamy na niego w czasie modlitwy, nosimy go na szyi, kreślimy na sobie kilka razy dziennie. Znak, który wielu pokoleniom wyczekującym Chrystusa kojarzył się ze śmiercią w hańbie, dla nas, ochrzczonych, jest **symbolem zbawienia i nowego życia!**

STAŃ Z NAMI W OBRONIE KRZYŻA!

Dziś, w obliczu wielu ataków na wiarę i wartości chrześcijańskie oraz inspirowanych **odważną postawą uczniów i rodziców w Kielnie**, którzy przeciwstawili się profanacji popełnionej przez nauczycielkę w sali lekcyjnej, zorganizowaliśmy kampanię **„Pod tym znakiem zwyciężysz!”**. Jeśli zdecydujesz się wziąć w niej udział, otrzymasz od nas **ZA DARMO** piękny poświęcony przez kapłana brelok, dzięki któremu zaświadczysz na co dzień o swojej wierze!

CO STANOWI O UNIKALNOŚCI TEGO BRELOKA?

- Jest piękny – stylistycznie nawiązuje on do najwspanialszych gotyckich motywów w sztuce chrześcijańskiej!
- W jego centralnym miejscu umieściliśmy w dwóch językach, po polsku i po łacinie, hasło „**Pod tym znakiem zwyciężysz**”/„**In hoc signo vinces**” – zawołanie, towarzyszące cesarzowi Konstantynowi Wielkiemu podczas zwycięskiej walki o Rzym z pogańskim uzurpatorem!
- Jest widocznym symbolem i deklaracją wiary – możesz przypiąć go do kółka z klucami do domu czy samochodu, przyczepić do torby lub plecaka, tak żeby napotkane osoby widziały **Twoje przywiązanie do wartości chrześcijańskich i znaku naszego zbawienia!**
- Razem z brelokiem otrzymasz **Kartę-Deklarację obrony Krzyża**, którą możesz podpisać i odesłać do nas – by razem z tysiącami Polaków publicznie stanąć w obronie wiary i Znak Zbawienia!

Takiego breloka nie kupisz w żadnym sklepie z dewocjonaliami – możesz go otrzymać ZA DARMO tylko tutaj!
Włącz się w kampanię OBRONY KRZYŻA! Daj świadectwo wiary!

zadzwoń:
12 444 78 88
 i podaj kod:
02 01 00

lub

wyślij SMS
 o treści **20100** pod nr:
661 007 676
 (koszt zwykłego SMS-a)

lub

zeskanuj kod QR lub odbierz brelok na **BronimyKrzyza.pl**